

310642 వ్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 9-వ తేది సోమవారము
రుధి రోడ్లారి నా మ సం వత్సరము, నిజ త్వమన బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No 85

సంచిక రాగ

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడిసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదినిగల మాయమందుగాను, క్షయమందులవలన మోషముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోషముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతిమను అభివక్తి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

జాతకమార్తాండము

1, 2 భాగములు పరిశీలించు. ఈ పరిశీలన, 1924, సం॥ ౧౦ జూలై నెల మొదటి వారంలో జరుగును. జాతకమార్తాండము, 1, 2 భాగములు ప్రతి పిల్లవానికిగూడ తెలియజేయబడును. మిక్కిలి సులభమైనది తెలుగున వచనపూర్వకముగా వ్రాయబడినది. గణక స్కూలుపిల్లలు, ఉద్యోగిలు, జ్యోతిషులు, కర్తార అందరను గూడ ఈ పరిశీలన దర్శనముచేసి పరిశోధనయందును మా గ్రామము దయచేసి ప్రార్థించు. 1-వ భాగం పరిశీలన యొక్క మూడు పద్ధతులలో మొదటి యొక్కది 2 బహుమతులున్న 2 వ భాగం పరిశీలన 2 బహుమతులున్న, మొత్తం 4 బహుమతులు యివ్వబడును. మొదటి భాగంలోని బహుమతుల కంటే 2 వ భాగంలోని బహుమతులు కొంచెం మెచ్చువలెగలవిగా నుండును.

ప్రతి బహుమతి కేవల వర్తమాన భాగములగాను ధర భాగములు 1 కి 1 రూపాయి చొ॥ న కంపిం యెడల వారి కేర విజ్ఞులలో నమోదాచే నెడము :—

2 భాగముల యొక్క పరిశీలన దర్శనముచేయువారు రు 2 లు పంపవలెను.

ప్రతి బహుమతి ను రు 50 లకు తక్కువ కాకుండాను రు 100 లకు మెచ్చుకాకుండాను ఉండును. సదరు పరిశీలన గన్న మెంటు అఫీస్ యొక్క యొ, గొప్పగొప్ప పండితుల యొక్క యొ, సమీక్షించు 2 వూ శాస్త్రముగా జరుగును. మా అఫీసులో గుమాస్తాలను, చూతలూరు బంధువులను, ఈ పరిశీలన దర్శనముచేయుగా చేర్చుకొనును.

ఆకెళ్ల వేంకటేశాస్త్రి, 'దైవజ్ఞుడు', గోపాలపురం, కొత్తపేటసోమ్మ, గోదావరిజిల్లా.

జ్యోతిషమందు ఏమియు ప్రవేశములేనివారు మొదటి భాగం పరిశీలనకు కొంతవరకు ప్రవేశముగలవాడు 1, 2 భాగముల యొక్క పరిశీలనను దర్శనముచేయుటకు పంపిణీ కేసులు కంకరారము చేయవలెననియు, అనన్యమైనచోట జ్యోతిషులయొక్క అభిప్రాయములు వ్రాసిన చాలును. ప్రతి సం॥ ర మున్ను ఈ ప్రకారముగా జాతకమార్తాండ (X) భాగము పరిశీలన చేసి ఈ పరిశీలనలో ఉత్తమమైనవారికి బహుమతులు యిచ్చుచుండెదము. కనుక అందరను గూడ 1, 2 భాగముల పూర్తిగా చదువుట తలన అన్ని విధముల మిక్కిలి లాభము గలదు. ప్రస్తుతముగా 1 సం॥ ర ముకంటే మరెయ్యక సం॥ ౧౦ బహుమతులు మెచ్చుచేసి పరిశోధనయందును అందరికందన జాతకమార్తాండ (X) భాగము అందవలెను.

1 వ భాగం పరిశీలన రు 2 లు. 2 వ భాగం పరిశీలన రు 2 లు. రెండు భాగములు ఒకసారికొనవారికి రు 8 లు ఆగును. పోస్టుఖర్చుల కొనువారే భరించవలెను. కావలసినవారికి వి. సి. గా పంపవలెను. ఈ పరిశీలన దర్శనములు శంభువారను. ఈ ప్రస్తుతములు కావలసినవారు ఈ దిగువవివరములు వ్రాయగోరెదము ఈ పరిశీలనకురంది యింకను వివరములు గొరు వారు మాకు వ్రాయవలెను.

ఈ (X) భాగము లేనివారు ముందుగా తెప్పించుకొని అటుపిమ్మట ఈ పరిశీలన దర్శనము చేసికొనుటకు పంపిణీ, ఈ ప్రస్తుతములు మావద్ద అయిపోవ వలెను దర్శనములు పంపిన లాభం లేదు.

బహుమానము
వైద్యవిద్య
అయ్యారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
రాజవైద్య నారాయణజీ శేఖరజీ,
(8190) 21, చీనాబాగురోడ్డు, మదరాసు.

చానులు - తాళములు
మం॥ లి॥ కత్తులు.
అభినవదలచే చేయబడినవి. మెలయినవి
మెంటు కే ధర్మకాటలాగుట వ్రాయుదు.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టగూడెం లాక్ మేజర్స్ ౧౮౨.
3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెను: "వెంకటేశ్వర్లు" పెద్దాపురం.

ఉచితము! ఉచితము!
మహాత్మా గాంధీగారి ఫోటో
చాల స్వల్పప్రతులుమాత్రమే లభ్య రక్షణము
వ్రాయుదు. మహారాజ్ (బదర్న) కాశీ.
Free! Free!! Free!!!

Mahatma Gandhi Photo
Apply at once only a few copies available
Maharaj Bros, BENARES CITY
బ్రహ్మశ్రీ కొప్పరపు సుబ్బారాయకవిరచితమగు
రోషనార
అను చరిత్రాత్మక నాటకరాజము.
అనేక ముప్పదిండ్లకాలం గుండులులచే పలు
సార్లు, పెళ్లచోట్ల ప్రకటింపబడి వచ్చి భాగ్యవంతుల
గాంచినది.
కొరంగలటు సోదరి రోషనార శివాజీ వెంకటేశ్వర
యందులకై పడిపాట్లు, అమెహవము, శివాజీని
శ్రీల చిత్రము, దేశభక్తి, యిందు రమ్యముగా నిరూపించ
బడినది.
క్రుమకధుర పద్యసంకలనము అనూనకధాక
ల్లన, నిరసనాపాత్రోపదేశ, కేయిల. "హిందూ మ
వాన్ముడిను సమైక్యమే భారతమాతృ విముక్తిపాధన
మని" భావింపమును చెప్పిన రోషనారా చరిత్రము
చదువనలెసేగాని చెప్పవలసికాదు
వర్తకులకు ప్రత్యేకధరణ. ఇదియెట్లు కాపీ 1-కి 0-12-0
గుప్తా (బదర్న), విశాఖపట్టణము.

గవేరియ
వి. సి. మిక్ చెరు:— అను నుండు పెగ్గోమును
పూర్తిగా మున్నును. మెంటు గుణము కనుబడి భాగ కగును.
తుంటు, చురుకు, ప్రవించుట ఆగును. గవేరియ నీడనులను నశిం
పజేసి చీల్చింపిన పెగ్గోమును అంతురము లేమంద మున్నును.
పర్యవేక్షించు. 16 ద్రాముల ద్రావణము 32 మూత్రము 8 రోష
లకు వాడవలెను నెల రు 8-0-0, వి. సి. గా రు 8-0-0.
ఈ మం॥ రెజనాడలో బొంబాయి ప్రెసిడెంట్ కంపెనీ వారి
మెపులో కూడ అమ్మబడును.
678
అయ్యారి, నియోగికంపెనీ, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

సింహావలోకనము.

భారతదేశమునందున్న మౌనముగ గావించిన ముఠా
ఫ్రైవీలైల్వే ముఠా ముఠా కాననభల చర్యల
మాయన. ఈ విషయము 1921 నవంబరులో నెవ్వర
జరిగెను. వెంటనే ప్రభుత్వమువారు చర్యలు కమిష
నరుగ నుండిన న్యాయశాఖి అధ్యక్షులుగ నొక విచారణసంఘ
మును నియమించిరి. విచారణమీద దెలిసిన విషయములవలన
ప్రజలలో నెక్కువ యుద్వేగమును గలుగజేసెను. మజ్దుఖం
చెట్టిగారు కాననభల నాథులకేతులయనను విషయమును
దెల్పి, చలబారులో అల్లలల నణిడుటలో ప్రభుత్వమువారు
ములకు తాము బలము నిచ్చెదమని కాననభలలో దెల్పుచు ప్రా
రంభించిరి. ముఠాదళములో కొంచె వభిన్నాభిప్రాయమున
కనకూలముగ నుండు రాజేశ్వర శర్మలో కానన యొక్క
రాజ్యాంగభక్తవహరములలో స్వచ్ఛందముగజరుగుటలు చేత అతడు
భావము కనకంక వాప్రయమిది అనుపక్షము చేరు
మార్గము నడిచి కొని వాప్రయముల గావించెను.
మజ్దుఖం చెట్టిగారు 2వల భావోద్వేగముతో నుత్సాహిం
మును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరణవాదము నొక వాంఛిత
ములను ఉండించుట ప్రభుత్వమువారు జేయవలసిన న్యాయము
ను గూర్చియు నిరసించుచు బల్కెను. ఈవిషయమునకు బా
ధ్యులగువారందరును న్యాయము జేయవలెనని ఆంధ్రకొరెను
కమిటీనిర్మాణమున కాయన యాజేపించెను. చలబారుకమిష
నరుగ నుండిన న్యాయశాఖిని అధ్యక్షులుగ నియోగించుట గాజే
పించుచు, స్వాంత్యముగల జడ్జిని నియోగించి యుండవలసివది
యు అప్పుడే నిజమైకొంగలు బెటరుగుచున్నయొక, తెలంగాణ
భూరములో నెరికెరకు బాధ్యులదెలియజేయున అయన
చెప్పెను. ఈవిషయము మహాభూమిమైదనియు, నేరధులకు
నొక కిక్కిరింపునైదల ప్రభుత్వమునకు వానిగలుగనియు,
అయిన తనవిశ్వాసమును దెల్పెను. కాననభల దేశమునెదనే
గాక స్వకముగనే యెక్కువభాధ్యత గలదనిగూడ అయన
దెల్పెను తుదికి కన్నాటు ప్రభుత్వమునకు న్యాయశాఖి మాటలను
దెలిస్తే కాననభల దేశమునామన సత్వ న్యాయములగుర్చి
మాటాడు కృత్యాపరంకములతో భూమ్యాకాశముల విసిగిపోయి
నది. అనుప్రతిభాకర్మములతో అయన ముగించెను. 1911
నామ జేంద్రులుగారు కమిటీనియారుకమును సురక్షించుచు మజ్దు
ఖముచెట్టిగారుగారు దెలిపేటలు మహిమిని కప్పిపెట్టు కమిటీ
గాదని కను అభిప్రాయమును దెలిపి నాథుకమిటీ నివేదికమును
ప్రభుత్వమువారి జేరునకును ఎట్టిరద్దయమును బదియవలదనియు
ప్రభుత్వమువారు రానిషయముల దెలిసికొన నాథురతతో నున్నా
రయ్య నాయన సభలో విన్నవించెను. 1911 మి. త్యాగరాజు
చెట్టిగారు ప్రభుత్వమువారు చేసేపనిని న్యాయని సమర్థించు
చు కమిటీలోని 1వల బుల్లెమోర్తెను అని తమ సంప్రదాన
కారమును దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమున చేయగలిగిన
దంతయుజేసిరినియు నివేదికమును ప్రయోగించుకరకును జేయవలసి
నజేయియు లేదనియు అయనకు దోచెను. ఈపక్షమునకు మర
యొకపట్టుకొమ్మ యొక మహమ్మదుస్సాక్ గా రిదే అభిప్రా
యమును చెప్పుచు ప్రభుత్వమువారు తగిన కిక్కిరింపద
రని తిరువచ్చుకమును దెలిపిరి. ఇతరసభ్యులు గూడ ఈవి
షయమున నిబద్ధముగ ప్రవరించిరి. నాథుకమిటీ నివేదికముగ స
నభలరాజేలేను దాని ప్రయరణము ఇదిగో అదిగోనని సంకల్ప
మునైగా నాపియుంచిరి ఈవిషయమును తుదకురద్దయించుచు
కమిటీ ప్రభుత్వమునందే లొంగించి కొంతకాలమైనపిదప
భారతదేశమునందున్న నాథుక ఈవిషయమునకు బాధ్యులగు
వారికేముచ్చైః అభిప్రాయమును దెలుపుట కే కాననభలకన
కము లేకపోయెను.

క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టము

క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టము నీ రాష్ట్రమునకు వర్తింప జేసినపుడు కానరావలసిన ప్రభుత్వమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును గలవిధమున తెల్లముద్దము. చెన్నై రాజధాని చాలాకాలమునుండియును దలంప బడుచున్నది. ఈ కానరావలసిన సవరణలను 15 వర్గములనుండియు వానిని ఈ రాజధానికి వర్తింపజేయుట కవసరము లేకపోయెను. 1921 దీనినిబట్టి మొదటిసారిగా క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టము ఈ రాజధానిని చొప్పుగానికీ వర్తింపజేయుట ప్రకటించిరి. గవర్నరుగారు ఈ రాజధానిలో ముగ్గులలో నాల్గవించి ప్రతి వనియ జేయుచుండుటలను నివర్తింప నిరాజధానిలో వాచర లలో పెట్టుట మంత్రులకును బదిలీదనకలయును. అత్రు టనములను ప్రజలయందు చాల అసంప్రీతి గలిగెను. అసహ యోగ్య మొక ఎత్తువైనను మద్రాసు కీ చట్టమును వ్యాపి ప జేయుట స్వాతంత్ర్య గాదని తలంప బడెను. ఈ ప్రకటనను గావించిన వెంటనే కానరావలసిన వాస్తవమును గూర్చి చక్క జేపడెను. మంత్రులలో నొకరు దానిని ప్రతిఘటించిరి. మంత్రు కు ఈ చట్టము వారంకరును ఈ ప్రతిపా డినమునకు విరుద్ధముగనుండుటనే నది ఓడిపోయెను. ఇందులకు భిన్నాభిప్రాయములు గలిగినవారు ప్రభుత్వనిధానమునుగూర్చి చర్చించుటకకాశము లేకపోయెను. కానరావలసిన సభిసంఖ్య కకము చేసినపని ఆ సమయమున తుల్యలలో తీరముగ భం డింపబడెను. కొందరు మంత్రులకును వాని అనుయాయుల ప్రతి ఘటించుటకు స్వల్పప్రయత్నముల నొనర్చిరి. ఈ రాజధానిలో నీ చట్టమును వర్తింపజేయుటకు మంత్రు లంగీకారము నొనగుట చేతను కానరావలసిన సాధారణముగ మంత్రులకు ఊహించు న భ్యుత్సాహం నిండుటకు తమ సమర్థము నొనగిరి. కానరావలసిన ఆ ప్రతిపాదన కంగీకరింప కుండుటకు ప్రభుత్వ నిర్మాణ విధానము నంగీకరించెనని ఒకరు తరువాత జెప్పిరి. ఏమైనను ఈ చట్టము నిచ్చుట వర్తింప జేయుటకు మంత్రులు ను కానరావలసిన వాస్తవమును విచక్షణము నిలిపి యుండును. ఈ విషయమున మంత్రులెట్లు చేయుట కల నే ప్రభుత్వమువారు తాముజేసినపని వివరింపవలసినది లేకపోయె ను. గవర్నరుగారు కానరావలసిన ముగింపును గావించిన యంత వ్యాసమునందు జేసినపని సభ్యులయందు, చట్టములో నిరసించం ధము నిరాశ్రయమున వర్తింపజేయు నుద్దేశము ప్రభుత్వము వారికి లేదని కానరావలసిన చూపినను. ఈ విషయమునుబట్టి చూడ ప్రభుత్వము విషయమునకు ముఖ్యులు గవర్నరు తాళి ప్రాముఖ్యమును ఈ పక్షము గమనించుట లేదని తేలుతెల్ల మగుచున్నది.

స్వాతంత్ర్యనిర్వాహక శాఖావిభజనము

అధికారమునందున్న పక్షము యొక్క పారస్పర్యత్య అధర్మములను నిర్వహించుచుండుటకు, ఒకటి కార్యనిర్వాహక, స్వాతంత్ర్యనిర్వాహకమునకు సంబంధించినది. కార్యనిర్వాహక శాఖావిభజనమును కానరావలసిన పరిపాలనలో జోక్యము గల గజే నీ కొనుట కల న చాల విషయములలో స్వాతంత్ర్యము రుద్దిన యొగము గా వింప బడెను. ఇప్పుడున్నట్లు స్వాతంత్ర్య, కార్యనిర్వాహక శాఖలు కలసి యుండుటలను తెన్నుతొ స్వాతంత్ర్యవాదులు గలగు చున్నది. ఇందు కనియే కానరావలసిన ప్రాధాన్యములే వేం కట రమణ అత్యంతగా కార్యనిర్వాహక స్వాతంత్ర్య శాఖల వూర్తిక చేరు జేసి స్వాతంత్ర్య శాఖలో ద్వీ గుల నందరిని హైబ్రు, జిల్లా, పెమకుట్టి శాఖాము క్రింద నుంచవలెనని ప్రతిపాదించెను. దానిని సభ్యుల నేటులు ఆమోదించిరి. కాని స్వాతంత్ర్యశాఖలో గుల నందరిని హైబ్రు అధికారము క్రింద నుంచవలెనని ప్రామాణికములను ఉద్దేశ్యములలో తీసికొనముల గావించు హైబ్రులకు ఇట్టి ప్రాధాన్యత నొసగు రాదనియు తీసికొనవలం చెట్టి గారడజేసింది. ఈ విషయము అప్పటికి పాతకలనములనుండి యు జేతములో చర్చించబడు చాగగనులను సభ్యులను ఈ విభజననిర్దేశ మంగీకరింపబడినది తీసికొనవలెనని దీని నింకను అధికారములలో నామోదించిరి. పరిపాలనయందును స్వాతంత్ర్యమునందును, ఏమైన సంక్రమణము జేసినపుడు అత్రము ప్రాత్యహించు జాతీయవాంఛల కనకూలముగ నుండవలెనని కొందరి నాయకుల అభిప్రాయము. చర్చించుకలనెని యంతకా దింకా నంగీకరింపబడెను. అటు విషయమున గూర్చి పూర్వము మొదటగా రేమియు ప్రకటించబడలేనే చక్క జేపడెను. అటు ప్రతిపాదనమునకు 36 గురు అనుకూలమును 46 గురు ప్రతిపాదనమునకు వర్తింపజేసి విడిపోయెను. కానరావలసిన అధిక సంఖ్యకీ పక్షమునన్నీ ఈ పని అప్పుడు జేతములను పారిజేయువారు కొందరుగూడ తీరము గ భండింది. కత్తెలుగూడ ఈ చర్చకు బహుశి కముగ భిక్షించెను. మరల కొందరుకు అత్యంతగా నంతర్గత మైపిదప, ఈ శిక్షకు నును విచారించుట కొక సంఖ్యను నియమింపవలెనని గోరిరి. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారు రంగీరించిరి. ఒకకవటి నిమోజంప బడెను. ఇప్పుడునా కొక అంశప్రకటనజేయు నివర్తియోజన మైనట్టియు విధానము తయార జేసియుంది. ఈ విచారణ భగవం కొన్ని రోజులకులకును జరుగునందగచును.

అసహ యోగ్యము

ప్రామాణికతరహానాయకులను ఇతరులకు అసహ యోగ్యము విషయమున కొన్ని భేదములు గలవు. దీనినిబట్టి నాయకుల జైలు గుర్తరుగవచ్చును. విషయమునై చర్చించినను అసహయోగ్యమును కొందరు ప్రామాణికతరహానాయకులను, సం దర్భమున లేదన్నను అసహయోగ్యమును దూషించుట యందు ఒకరిన్న మరొకరి తాత్పర్యమును జాప్తుండిరి. ఉ ద్యమమున అలవాటుయిన అసహయ వాట్లను ప్రభుత్వమువారి నోటిసభ్యులను ఫలజేల్లుచుండెడివారు. భారతజేతం దంతటను రాజకీయ జేతములకు కీ టింక బడిన వారు విద్యారంతులనియు పోలీసువారి సాక్ష్యము నొక్కదాని ననుసరించియు వారు జేతులపడి రియం కొందరు ప్రతిపాదనము జరుపవలెనని వారిని జేతులకు గులభమైనది యు జేల్లకును వెలియును. ఇట్టి పరిస్థితులలో నసహయ వా దుల కేసును బీహరు ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి వారికి విధించబడిన శిక్షలు క్రమమైనవా యను విషయము లో చించుట యంత్రమని పంజాబు, సంయుక్తరాష్ట్రములు బీహరు, ప్రభుత్వమువారు సంఖ్యముల జేర్చుచిరి. ఈ కానరావలసిన విశ్వవాదముగారు మంత్రులకును జేర్చినవారిలోకూడ కొందరు అసహయవాదుల కేసును పరిశీలించుటకు స్వాతంత్ర్య సంఖ్యముల జేర్చువలెనని తీర్మానముల నుపాదించ నోటిసభ నందిరి. విశ్వవాదము గారి తీర్మానము చర్చకు లేబడెను. మంత్రులమువారు తీరముగ తీర్మానమును భండింది. ఈ తీర్మానమును అంగీకరించుట ప్రభుత్వమువారు తమకుతామే అపాయమును వెచ్చుకొనుట యగునని రాజు స్వామి మొదలిగాను చెప్పిరి. అసహయవాదులు ప్రభుత్వము వారి సహాయమును కొంచెము కూడ కొరుట లేదనియు బాధ్యతగలిగిన కానరావలసిన త్వరను ఇట్టి తీర్మా నము నంగీకరించుట యచితము గాదనియు వారు జెప్పిరి. అసహయ వా దులు కా రా గ్య వా దుల నండు కా లుగ గడపుటకు సంకల్పించు కొని రియం వారిని కారాగృహమునందే కొంతకాల యంచిన బుద్ధిచచ్చి బలవంత మగు ఈ ప్రభుత్వమువారి పాదములపైబడి తూహణను గోర గలనని సోమనందరం పీల్చగారు జెప్పిరి. చట్టములకు గౌరవము లేక, ఈ ప్రభుత్వము ప్రామాణిక ప్రభుత్వమనిజెప్పి అసహయ వాదులనుజూపి ఇట్టి తీర్మానమును వెచ్చుట యుక్తముగ లేదని తీసికొనవలెనని జెప్పిరి. కనీశ్చక్రవర్తికలెన ను నుద్దేశము ప్రభుత్వమువారికి లేదని లాసభ్యులు జెప్పెనుగాని తీర్మానముపట్ల కొంచెమైనను అనుకూలభావము ప్రకటించలేదు మంత్రులలో ఇతరుల చర్చయందు పాల్గొనగిరి. తీర్మానము వోటుల పట్టుడగా అనుకూలముగ 24 గురు, ప్రతిపాదనముగ 48 గురు సభ్యులు నొంగిరి. ప్రస్తుతము జేతమునందు పరిశీలు ట మారి న వి ప్రజల భావములందు పరి వర్తన గలిగెను. ఉద్యమమునందలి తీవ్ర తత్వము, కాని ఈమార్పును ప్రభుత్వమువారు గమనించుటలేదు. అందులకు పోలీసువారు మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరములకు పారకథ లను అట్లు యుండవలెను స్త్రీలు కారాగృహముల కంపుట ముగ్గుని నిరంకజ చర్చలను మాడలేదు. అధికారతరహానం దిల్లు నిరంకజము ప్రబలుటకు కానరావలసిన సభ్యుల జైలు రియే కా రణము. ప్రభుత్వమువారు నిరంకజముగ అధికారమును వెలాయించుచుండగలమున కానరావలసిన లాక్కరత్యము మైనను తమ అజేతము వెలికియుండలేదు. అసహయవాదులకేసు స్వాతంత్ర్యము ప్రకారము విచారణ జరుగవలె ననుగిడుము అధికార మునందున్న పక్షము గుర్తింప జేసెపోయెను.

రాజకీయ నేత్రులకు సహాయములు

రాజకీయ నేత్రులను జెయిలులో గుర్తించు విధములూ ద కానరావలసిన చర్చించుకా మాయెను. రాజకీయ నేత్రులు ను, ఇంగ్లాండులో మొదటితరగతి నేత్రులను పత్రికించింపటల జేయవలెనని నూచింపబడెను. సంయుక్తరాష్ట్రములు, బీహరు, పిరిస్సా, పంజాబు, బెంగాలు రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము, ఆ త్వేర్చవల జెయిలులో బోయిన యంతరదవిద్యారంతులను జేర్చి భముగ గుర్తించుటల జేసెనని జెప్పెను, యారాజధాని లోనూడ జైలులోయంతరదని వెంటిరదవిద్యారంతుల కానరావలసిన ప్రతిపాదించిరి. చర్చయందు మంత్రులకులంబులగు బి మునిస్వామివాయెడు, కే. వల్లభుభూపతిగారలు గూడ యీ ప్రతిపాదనమును బలవచిరి. స్వాతంత్ర్యమున దయకాపా, యెట్టి దొమ్మి నేరమునగాని జేసియుగవట్టి వీరలను యంత్రకమంచి విధ ముగ గుర్తించవలయునని మునిస్వామివాయెడుగారు వాదించిరి వల్లభుభూపతిగారు గంభీరముగ నుపన్యసించుచు తమతమ మనోగర్జనములకు జెయిలును కలిచి వెళ్ళవలెనని సామాన్య నేత్రులకుకీ జేర్చుట యేమాత్రమును స్వాతంత్ర్యము గాదని చెప్పిరి. ఈ ప్రతిపాదన కేవలములే ప్రభుత్వము చర్చనందర్భమున నిర్ణయించిన నిర్దేశములను గూర్చి పల్కుచు, ముగింపు దధి కారము నందుచుట నిజమే. కాని యాసిద్ధాంతముల నిర్ణయ ములకు, యెయే మనస్థితి నుదురు దిరుగు కాలము రావచ్చునని నాకు భయము గుచున్నది అని

అనునచెప్పెను. ఏ కాగరక ప్రభుత్వముగాని ప్రోపివేదనని ప్రాధమికధర్మమునే యీ ప్రతిపాదనము సమర్థించుచున్నదని అనున చెప్పెను. గజే త్యాగరాయచెట్టిగారు యీ ప్రతిపాద నమును తీవ్రముగ వాడెను. వారు మద్రాసుకు జేల్లుయొన రాజకర్మిని జేతులకులను వెచ్చెను, రాజకీయ నేత్రులు, సామాన్య నేత్రులకన్న యెక్కువ జేతులకు సత్కారమును బడెనునలయునని నూచించిరి. ఈ రాజకీయ నేత్రులు, అసహయ వాదులు, పక్షులెల్లించువాని భుక్తి ద జెయిల్లో బోయిం మంచిని తాము ను బడెనునలయునా యని అనున కల్పించెను. సోమనందరంపీల్చ, బాలాజీ రావు వాయెడు, గోపాల కృష్ణశర్మ, పామగు, వల్లభుభూపతిగారలు అందరు ను యీ ప్రతిపాదనము వాడెను. ఈ చర్చలో చిరమేమ నగా దీకరింపటను లామెంబరు కుదకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చింపినవ అనుకూలముగ మాటాడిన వల్లభుభూపతిగారు, మునిస్వామి వాయెడు గారును, యీ ప్రతిపాదనము వాడెను, తమవార కార్యక్రమమునకు బోలయునని ప్రతిపాదించిరి. ఈ ప్రతిపాద న మంగీకరింపబడెను. తత్ఫలితముగ, యితరరాష్ట్రముల ప్రభుత్వము లు చర్చించిన విషయములో నికానరావలసిన నిర్ణయమును బదిలీ టకు తరస్కరించెను. దీనికలనెను కారణము గర్. పి. త్యాగరాయ చెట్టిగారును యితరులను ఈ విషయమునగావించి యభిప్రాయమే. అనుకూలముల నభ్యర్థించి గోరుసభ్యులు గూడ అందులకు విధేయులై యుండవలసి వచ్చెను.

పాతకాలలలో మరణోద్ధ

గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ కొడులూ మరణోద్ధ నిబంధనను ప్రజేజెట్టుటను గూర్చి వచ్చిన ప్రతిపాదన చర్చలకు ప్రామాణిక త్యక్తియుభ్యులను సభ్యులచ్చెను. తలెదగడుట రహితల అనునతి లేనదే యేవిద్యార్థిగాని మరణోద్ధజేయు తరతులను కల్గుట కే పాతకాలగాని నిష్పంధజెట్టుగూడదని నూచింపబడెను. తీర్మాన ము నుపాదించినవారు యీ విషయముయొక్క చారిత్రమును 1854 నుండియు వెల్లుచు యీమరణోద్ధను మిషనుపాతకాలల లో నిర్వంధము జేయుట వాంఛనీయ ముగాదని గొప్ప గొప్ప మిషనరీలు వెల్లిన యభిప్రాయములను వెల్లిరి. అనున భావజేతములలో గ్రామ ములందు విద్య వైనిజేడిమును ప్రయోచించవలెనని యభిప్రాయములను వెల్లుచు మిషనుపాతకాలలలో క్రైస్తవమరణోద్ధను వెల్లవండుటకు విద్యార్థులకు స్వాతంత్ర్య ముండవలయునని వాదించెను. ఈ తీర్మానమును తనికాలంజెట్టిగారు తీవ్రముగ వాడెను. దీని నంగీకరించి ఆ చరణలో జెట్టు నెడల, ఈ రాజధానిలోని ప్రామాణికతరహా విద్య నున్నయగు ననియు, ఈ తీర్మానము నంగీకరించుట అత్యవశ్య జేసికొనుట యనియు, దీని నంగీకరించుటలకు కాన్వెన్యూజు తీర్మాన మంగీకరించుట కలన సమయాత్మకే సభ్యులు భంగము జేసికొనుననియు చెప్పిరి. ప్రామాణికతరహా యీ జాతీయకళాకాలలలో విద్యను బడెనుకాలరని యు, ప్రభుత్వ శాఖలలో మయనంత అవకాశము లేద నియు, వారింకను నొక్క చెప్పిరి. సలేజేమెనల్కూర్, వల్లభు భూపతి, జి. జి. వెంకటరత్నంనాయెడు, యస్. సోమనంద రంపీల్చ, ఉస్మాన్ సాహెబ్, విజయరాఘవమొదలకూర్ గారలు ను మయింతులును అనేక కారణముల వెచ్చుచు నితీర్మాన ము వాడెను. కాన్వెన్యూజు యీ జేతకీ నియంత్రణ లేనది కాదని వారిలో కొందరు భావించిరి. ఈ తీర్మానము నంగీకరించుట కలన మిషనువిద్యాలయముయొడ ర్భక్తులు జూపుట యగునని జరిగిందరు భావించిరి. ఈ రెండొద్దెల్లమెన్నునవారు స / లో జేతమును గల్గి మనస్సాక్షిని రక్షించు తెని చెప్పెను, తీర్మానో పాదకల యభిప్రాయముతో జేతించిరి. ముగ్గు మేమను పాతకాలమున్న ప్రజేతములలో, విద్యార్థుల లకటిక వెల్లువును అచటి మరణోద్ధ తరగతులకు వెల్లవండుటలను జేతులకును విద్యార్థులకు స్వాతంత్ర్య మొనకలయునని అనున అంగీకరించుటకు సిద్ధముగ నుండెను. కాని అజేతించినవారె రదను యీకారణ భవముల విషయ జుట్టి ఇప్పుడొకరైర క్తకు జేతించేవాళ్ళుగారు నూడ మెన్నునగారి వలెనే అభావ ములనే వెల్లుచు, నిక్కపాతకాలమున్న ప్రజేతములలోగాక యితరవోట్లకు కాన్వెన్యూజు అక్కరలేదని వెల్లి, ఎలిమెంటరీ ఎద్యుకేషను ఆక్టును ప్రకటించెల్లిరి. అసహయమున విద్యార్థుల గ మంత్రులెయి మియును మాటాడి, తనపక్షమునగాని, కానరావలసిన మార్గధర్మ ముగ నుండవలెనని తీరముగ మన్నుది. తీర్మానము వాడెను. అనున రక్షణ అనున తీర్మానమునే ఓటు లు వెట్టవలెనని కొంగా 18 గురు అనుకూలమును 60 మంది ప్రతిపాదనమును సభ్యులను నిచ్చుటచే ఓడిపోయెను. జేట్టియును మిషనరీలనేటులు అంగీకరించి యీమరణోద్ధములకు ముఖ్యమి యును ప్రోపియ్యుటకు కారణము, యీ బాధ్యత్యమును ప్రజే జెట్టుటలను ప్రామాణికతరహానాయకులచేయునని భావము చర్చయందు ప్రతిపాదించెను. ఈ చర్చగూర్చుచును జేతములో మరణోద్ధ ప్రయోగముగూడ కానరావలసిన పనియను.

ప్రజేతకల ప్రతిఘటన, ఆం. క. సం.

స్వరాజ్యవతాక సంరక్షణము

7 తేది వరకు 1939 మందిని అరెస్టు చేసిరి

నాగపూరిలో భారత కాంగ్రెసు కార్యస్థాయి సంఘసభలు జరిగినవి

ఆంధ్రవలంటీరులకు శిక్షలు

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

7 వ తేదీని నాగపూరులో జరిగినది

7 వ తేదీ కవివారమునాడు ఉదయమున నాగపూరులో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. వరకు 8 వ తేదీ ఉదయమున సభ జరుగును. సభలో జరిగిన తీర్మానములను సభా కార్యదర్శి ప్రకటించెను. స్థాయిసంఘసభ్యులందరూ దాస్తా గొప్పగా ముచ్చటించుటకు దాక్షుర అన్నారీగారు వారిసాహస్య నిందిరి. 40 మంది సభ్యులు వచ్చిరి. ప్రస్తుతీతిని నాగపూరు సత్యాగ్రహమును గురించి వారు మాడుగంటలనేపు చెప్పించిరి. ఆయా వివరములను గూర్చి ఆలోచించి 8 వ తేదీని సభలో తెలుపుటకు ఉపసంఘముల నేర్పించిరి.

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

7 వ తేదీని జరిగిన కార్యసంఘసభలో నిదిగువ తీర్మానము లామోదించబడినవి.

(1) కొన్ని రాష్ట్రీయ సంఘములు భారత స్థాయిసంఘము వారి తీర్మానములను ధిక్కరించి తీర్మానము నల్ల ఘంటికలె ననినూడ తీర్మానించుటకు దుశ్చింతియము. ఇందువలన కాంగ్రెసు కట్టుబాటునకే భంగము కలుగును; గాన నిటుల చేయుటకే వారు నిశ్చయించినచో ఈ భారత కార్యసంఘమువారు నిబంధనల ప్రకారము చర్య జరుపవలసినవారగుదురు.

2. కాననగల్ల జమీన్దార్ వివరమును నిర్ణయించుటకు అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరపవలెనని కొన్ని రాష్ట్రములవాడు కోరుతున్నారని భావనను, కాంగ్రెసులో చెందుకొను లేవనెత్తుటవలన కలిగిన రాజకీయస్థితిని పరిచయింపటము ఆంధ్రులె 16 వ తేదీ ప్రాంతీయ బొంబాయిలో అవసరకాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలెను. అని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారని 7 వ తేదీని లాఠిలో నామోదించబడినది.

నాయకులరాక

శ్రీమాత రాజగోపాలాచారి, వి. జే. పటేలు, ఎన్. సి. కేకేడు, శ్రీమతి శారదాదేవిగారు 7 వ తేదీని నాగపూరి చేరిరి.

తేలింధు చిత్తరంజనదాసు, ఎస్. సర్వమూర్తిగారు 8 వ తేదీ ఉదయమున నాగపూరి చేరిరి. దాసుగారికి ఘనమగు స్వాగత మిచ్చబడినది.

దాసుగారికి సన్మానపత్రము

నాగపూరులో 7 వ తేదీని జరిగిన మ్యానిసిటలు సంఘ సభలో తేలింధు దాసుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించు వలెనని తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. నాగపూరు సత్యాగ్రహమును గురించి లైన్సుఆఫ్ యండియావల్ల (చానీన వివర్యుడు నాగపూరు డిప్టీ కమిషనరు మ్యానిసిటలు సంఘ కార్యాలయమునకు పంపి ఆ వ్యాసమున ఆంధ్రలో చదునవలెనని కలుగుపరచెను. మ్యానిసిటలు సంఘమువారు వివరము నాగపూరులో నాలోచించిరి. "దొరకనమువారి పద్ధతి అసంపూర్ణము. పొదులు రామారావును విచ్చల విడిచివేయుటకు గల చాక్లిస్ ని ధిక్కరము. ఆశ్చర్యము" అను తీర్మాన మునాగపూరు నామోదించబడినది. ప్రభుత్వదౌర్బల్యమును గురించి మాట్లాడు ప్రతిభావముగా పిలువ నిచ్చిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

కలియుగారునుడు

శతావధానము

సుప్రసిద్ధులైనవారు వారి శక్తిని పుణ్యములను లండునునందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము నందు ప్రదర్శించబడుచినవారి కిండి చిరునామాను వారినితిగతులను పరతులను చెలుపుచు వెంటనే ప్రవేశింపవలయును.

బ్రిటిషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనము,
C/o ఆంధ్రకత్రిక, మద్రాసు.

నాగపూరు సత్యాగ్రహమెట్టిది?

జగత్తునారాయణ లాలుగారు

"ఈ సత్యాగ్రహమెట్టిది? తేలింధు కత్తి అకార్యణ్యములు మరలవిరోధములు దురహంకారములు దుఃఖిమానములు నిరుత్సాహము నిరాశ ప్రబలముగా నున్న ప్రదేశ్త్యాగ్ర సంక్షేప మెటుల బయట తేరినది? ఇది కేవలము ఒక్కరాష్ట్రమునకు చేరినవిషయమని కొందరు కలచుచున్నార. అది కేవలము పొర బాటు. ఇది జాతీయతేనె గార వ ర త్త న సంక్షేపముని హెచ్చుమంది కలచుచున్నార. అదియను సరియైన నిరూపణ కాదు. ఈ సత్యాగ్రహము వీరికొట్టి నతికము. అది భగవద్దేవులవలె. సర్వవిధానములకు సర్వేశ్వరిని సంకల్పము కలనకే సర్వమును కొనసాగుచుండునని నమ్ముచున్నవారలకేము ను వరల గూడదు. అకాలిల సత్యాగ్రహమును నూడ దీనితో పోల్చు వీలులేదు. దౌర్జన్యము లేమండ వివరమును బడయుట సాధ్యమని ఆకాలిల లోకమునకు వెల్లడించి, నిట్కల్పధిసంకల్పము నూడ దానివలన వెల్లడియ్యింది. దానివలన దౌర్జన్యమును త్యజించుటయందు మనకు సమర్థ మధికమైంది. దానిఫలిత మంత కంటె వైపోలేదు. స్వరాజ్యవతాక సత్యాగ్రహమంతటితో నాగపూరు దీనిభావమే తేలింధు. ఆనామోద్యమే సుపన్నుదగు మహావాడునిచే నిర్ణయించబడి తేలింధు లందరివలన పడిం బడిగిరికరమవడిన విధానము పట్టు మన పక్షమువారిలోని కొందరికినత్యంతము చెడినది. ఈ కేలింధు లెన్నటికిని కాననోల్లం ఘనము నలువలలని ని తర్. దాసుగారు చెప్పుచున్నార.

5000 మంది వలంటీరులు లభించురా అని మొనకొందరు సంకల్పించిరి. ఇప్పటికైన వారి కా సంకమును వదిలినదా లేదా? ఇంతలోనే యీ స్వల్ప కాలములోని 1000 మంది కారాగృహములలో ప్రవేశించిరి. దాసు 50 రెట్లువలంటీరులు లభించుటబురదా? ఇంతకు సమర్థము కలుగనినా రాయారాష్ట్రముల కేలింధున ప్రజల తీర్మానము వారికి బోధపడగలదు. కాలా నుగత్యముగ మొలగగదా వారికినైన తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొందురు గాక. ప్రస్తుత కలమున నీ సత్యాగ్రహము కలవని కలంత్రిక ప్రారంభమై తుణుకుము విజృంభించుచుండుట నిశ్చయముగ నయినవలెనట్లు మే యనుట కెట్టి సంకమును లేదు."

ఆంధ్ర వలంటీరులకు శిక్ష

5 వ తేదీని అరెస్టు చేయబడిన 8 జరిల ఆంధ్రవలంటీరుల కేసు 6 వ తేదీని విచారణ జరిగినది. మద్రాసులో ప్రక్కలకు తెలుగుననే జనాభులు చెప్పిరి. ఆందువలన ద్విభాషులను పిలువనంపవలసినదని. వారి కందరికిని చెరి ఆరునెలలు కరి. శిక్ష యు చేరి ఒక నెల పడియెను చేయ బడినది.

మంగరాష్ట్ర వలంటీరులు

ఆంధ్ర మంగరాష్ట్ర వలంటీరులు 6 వ తేదీని నాగపూరి చేరిరి.

విడుదల

బాగ్గూరు సత్యాగ్రహిలను 14 గురిని 6 వ తేదీని వదిలినది (స్వరాజ్య)

8 వ తేది అరెస్టులు

నాగపూరిలో 8 వ తేదీని 9 మంది సత్యాగ్రహి మొనరింపగా వారిని అరెస్టు చేసిరి.

ప్రభుత్వపక్షపత్రిక ప్రకల్పములు

నాగపూరులో స్వరాజ్యవతాక సత్యాగ్రహోత్సాహ మంతరమున చప్పుడడిపోయినది. ఇట్టివల జరిగిన అరెస్టులతో నీ అందోళనము పూర్తిగా తుడవట్టియులే. ఉత్తరపు సభలు జరుపుట మద్యగులు పీక్షుబానిరి. వలంటీరుల ఉత్సాహము నానాటికి తీవ్రించుచున్నది గాన నీనాటకమును సాగించుట నాయకులకు మృత్యువును కని పయినవలె తిక్కపడి చెను. (ఆ. వె)

మధుర వికేటింగు

కేసు విచారణ

మధురలో కల్లు సారాదు కాలముల పద్ద పకట్టిగుచేసి నందులకు అరెస్టు చేయబడిన 18 మంది వలంటీరుల కేసు విచారణ 7-వ తేదీని జరిగినది. మేముకాంతముగా ప్రజలకు కల్లుతాగవద్దని బోధించితిమి. వారికల్లుత్రైబడి బ్రతిమాలితిమి. మేమెవ్వరికి గాని రాకపోకలకుగాని నిరోధము కలిపింపలేదు మేము నాదించుము" అని వలంటీరులు చెప్పిరి.

మద్రాసులో బుద్ధిపూర్వముగా మార్గ నిరోధము చేసి రని పోలీసు వారు కేసుచేసిరి. మేము కాంతముగా బోధించితిమిగాని నిరోధముకలిగింపలేదని మద్రాసుకు తెలిపిరి. ఇద్దరు పోలీసు వలంటీరులను ఫిర్యాదిలకనుకూలముగా సాక్ష్యమిచ్చిరి. మద్రాసులో వారిని ప్రశ్నింపలేదు తమసాక్షులను పిలువలేదు గాన నేరము రుజువైయుట నిర్ణయించి చెరి కిలోవాలు కరిగకత్తు చేసితిని మేమెన్నోలు తిన్నుచెప్పెను.

ఇంతకు అచట పికేటింగు జరుగుచునే యున్నది. కల్లు దుకాణములు కాలి యుండిరి. (ఆ. వె)

మధురలో నగ్నిప్రమాదము

మధుర, జూలై 8:—మధురకు సమీపమున నున్న ఆన యూరుగ్రామమున 6 వ తేదీ రాత్రి గొప్ప అగ్నిప్రమాదము గలిగి 200 గృహములు భరకు నాశమై యయ్యెను. నిన్న మధ్యాహ్నము సిమ్యకలుగ్రామమున 20 ఇండ్లు తగులబడిన. గత రాత్రి వాలయార్కారాగ్రామమున 12 గృహములు తగులబడిన. తుదిరెండుసందర్భములందును 40 వేల వస్తువులు గడిగి యుండును. (ఆ. వె)

నోటీసు

కాకినాడ నబార్డి నేటుకోర్టులో

S. E. 292 of 1928

కాట్టు:—1. కొండపల్లి చెన్నయ్య, 2. నల్లకవిన్ను మల్లయ్య. —సా॥ రామచంద్రపురం.

ప్రతివాది:—మహమ్మదు సహీరుద్దీన్ సాహెబు.

ప్రతివాదిపయిన కాలాబాకీ వాదులు యీ నెంబరు దావా చేసివారు. దావా దర్మిలాను ప్రతివాది రంగూన్ వెళ్లి నట్లు తెలిసినది. ప్రతివాదికి ఆశేకకర్తామముల సమన్లు చేయించగా అతడు జరుగలేదు. క్రితిలో ప్రయరంచేయుటకు కోర్టువారు తిరిగి 28-7-1928 తేదీ వాయిదా చేసివారు ఇందుకు యేరుయగా ఆశేకకలు వేస్తయెడల సదరు వాయిదాకు కోర్టుకు హాజరై ఆగ్గురు దాఖలు చేసికోవలెను. లేని యెడల ప్రతివాదిని యొక స్నాప్టచేయించి వాడులు డిక్రీ పొందుచున్నార.

కాకినాడ, } వి. రామబ్రహ్మం,
4-7-1928. } వాది నీడకు

బి. ఎమ్. నిర్మలమైన

సీసపు కడ్డలు

మావద్ద ఎప్పుడును స్టావలో నంతును ధరలు యిక్కును కలిగించబడినవి.

BEST & Co Ltd.,

Br Post Box No 63, MADRAS.

మోడినది! అక్కరమగు డిలెక్టివులకు తెలుపడెనది!

జీవన్మతరహస్యం

ఆకర్షణీవిద్య (మెమోరిజము)-
మోహినీవిద్య (హిప్పటిజము)

ప్రేమలో మరణము!

మరణములో జీవితము!

అంతయు సద్భక్తకరమయి మే-అంతయు నిరూప

కు సామయ మే-దిగివట బోధింప-కాల్గిరాత్రెండు-
250 పుటలు - పోస్ట్ పేగాక యితరులకు రు 1-8-0

చందాదారులకు పోస్ట్ పేగాక రు 1-0-0 మార్గము.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

స్థానిక వార్తలు

గా. పాత్రోగారు:—పీఠ మెట్టపాళయం మొదలు
లో ఉదకమండలము నుండి ఇచ్చటకు వచ్చిరి.

శ్రీపుండలిక వరదనభ:—చెన్నైలో గోవిందప్ప
శామసూరి 62 సం వుమ్మిది రామయ్యశెట్టి గురుసామిశెట్టి
అందు కంపెనీవారి కార్యాలయమునందు కీర్తి కేసులకు పండిత
లక్ష్మణాచార్యులవారి కివ్వలకు బ్రహ్మశ్రీ వి. కృష్ణాచార్యుల
వారివలన 9-7-23 తేదీనాటి 9 గంటలకు “సరికేతు భండం”
అను హరికథా కాలాక్షేపము జరుపబడును.

సర్ శంకరకొనాయరు:—పీఠ నిన్న ఉదయము
మెట్టపాళయంమొదలుగా నిచ్చట కరుదెంచిరి. తర్వాత కిమ్మ
కే గదరు. 45 మైళ్ళు దివ్యయర్ తరువై చేసిన వ్యాఖ్యము
సందర్భమున సీమ కే గదరు. ఈ కేసులో 45 తామస్ మనో జన
రత్ బాస్కన్ గారి దివరకే లండనులో సాక్షులుగ విచారించబడిరి.
మిగిలిన పంజాబ్ సాక్షులను సిమ్లాలోగాని లాహోరులోని
కమిషన్ వ్యాధాగాని విచారించుటకు ఆర్డర్ సంపాదించ
బడినారు. అది పూర్తియైన వెంటనే పీఠ లండను కే గదరు.
విల్క కంపెనీవారి వీరి సాక్షినిండ్లుగా పని చేయుచున్నారు.

ఆగమనము:—మద్రాసు గవర్నరు నిల్వించుదన
క్రభువున ప్రభుయు ఈ యుదయము గం 7-45 నిమిషములకు
క్రత్యేక రైలుబండిలో ఉదకమండలమునుండి మద్రాసుకు
వచ్చెను. విల్వించుదన ప్రభు లేకాంపేటలో ఈ యుదయం జరిగిన
అగిరాట్టి కల్పరణ సంఘసాంకర్షిక సమావేశమునందు అధ్యక్ష
తన వహించెను. ప్రాజెక్టు ప్రధానవ్యాజ్యమూర్తి యగు, 45
హ్యూరీ కె. టి. కె. సిగారును వ్యాజ్యమూర్తులు పెన్సన్రు, మా
ట్టు బ్రాటరు, వాల్మసు గారను పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు లగు అడ
మగారును ఈ యుదయమున బొంబాయి మొదలుగా జనదెంచిరి.

ప్రకటన

“ఇందువల్ల సరుప్రమేయవారికి తెలియజేయునది ఏమన
గా:—బాబ్లలో శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వశేఖరస్వామి అను పేరుతో
నేను చేయుచున్న కత్త్రములు వ్యాపారములోను, పొగాకు
బీడిలు వ్యాపారములోను నావద్ద గుమాస్తాగాయున్న వెల్లూరి
వెంకట రమణయ్య నాతావున కొంతసామ్మ హరించి లెక్క
చెప్పక 20-8-23 తేదీనుండి నావద్ద చాలించుకొన్నాడు.
కనుక నాతాలోను గుడ్డలు, పొగాకు కొట్ల తాయాన యివ్వ
కులసిన యానత్తు బాకీలు అతనికి యివ్వబడదు. అట్లు యిచ్చె
యెడల నాకు రావలెన్ని బాకీల కింద నేను చెల్లు చెల్లుకొగ్గ
వాడను కాను.”

నీలంరాజు వెంకయ్య
మేనేజరు

ఫైర్ ఎంజినులు, ఫైర్ బ్రేగేడు

ఉపకరణములు

అన్ని మోడల్ లలోను గలవు. మాదిత్రచిత్రపు
కాగితాలనుగల వ్రాయుదు.

BEST & Co Ltd.,

M2 Post Box No 63

MADRAS.

నోటీసు

విశాఖపట్టణమునందు మధ్య భాగములో నున్న
22 ఎకరములు, 70 సెంట్లు విస్తీర్ణముగల డాబా
తోటలు 20-7-1923 తేదీన బహిరంగవలమువేసి
విక్రయించబడును. అది మిక్కిలి అనుకూలమైన
ప్లాట్లుగాకూడ విభజించబడియున్నది. గృహనిర్మాణ
మునకు అనుకూలముగా నున్నవి. నౌకాశయము
ఏర్పాటుచేయునప్పుడు కట్టణము ఈ భాగమునందే
విస్తరించబడును. అమ్మకము మరతులవిషయమై
ఈదిగువచిరునామాకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

A. V. Bhanaji Rao,
Guardian to the minor Proprietrix
of Shermahamadpuram Estate

బందరు ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

తొమ్మిదిమంది ఉపాధ్యాయులను తొలగించిరి

నిన్న (8వ తేదీ) సాయంత్రము కళాశాలా సభాసభ
సంఘసభ జరిగినది. ఆగష్టు నెల మొదటితేదీనుండి తొమ్మిదిమంది
ఉపాధ్యాయులను పనులలో నుండి తొలగింపవలెనను తీర్మాన
మాసభలో నామోదించబడినది. అందువలన ప్రాథమిక వాణిజ్య
సంస్కృతకర్తకులు లె త్తివేయబడినది.

సింహాశ్రమముండి ప్రత్యేకముగ పరిపాలించిన ఆధ్వర్యము
గారిని. ఎయిడెడు పాఠశాలలలో 20 ఏండ్లు పనిచేసి ఆపరివరతి
చేసి కళాశాలలో మూడేండ్లనుండి పనిచేయుచున్న వయోవృద్ధు
డగు లక్ష్మీ నారాయణగారిని మరయేడుగురు 20 శాఖలగ

డువుతో సీరిటిగా పనులలోనుండి తొలగించిరి. ఇందులకు పట్టా
భివీతారాజయ్యగారే కారకులని మద్దతి (శ్రీరామకృష్ణగారు
నేడు తెలిపిరి. (తంతివాద్ర)

బహుమానవ్యాసము - పోటీపరీక్ష:—మం.

శిశుగారు సిమ్లానుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నార:—హిందూ
ధర్మమును గూర్చి స్వయముగ కృషి చేసి, సంపూర్ణముగ సర్వ
విషయములను చర్చించుచు నుండి వ్యాసమును వ్రాసినవారి
కొక పెండిఫలికము బహుమాన మొసంగబడును. పోటీపరీక్షగోరు
వారు ఇంచునుపొచ్చిన (ప్రాప్తవయస్సు జులై 15 వ తేదీలోపు
గా తెప్పించుకొనవచ్చును. కలయువా రీకింది చిరునామాకు
వ్రాయవలయును. యం. శర్మ, కలయువా, బిహార్, సిమ్లా.

సీమ కమలములు

యిప్పుడే కొత్త సరకు వచ్చినది.

అందమైన పట్టులుగలిగినట్టియు, మిక్కిలి మేలైనదియు, అద్భుతమైన కాంతిగలిగినట్టి
సీమకమలములు యిప్పుడే అంటువర్షమునుండి తెప్పించితిమి.

ఒక క్యారెట్టుకు 1 మొదలు 20 వరకు రాళ్లు విధ విధ పరిమాణము లందుగలదు.

దానియొక్క గుణమును తప్పక మీరు గ్రహించి, ప్రశస్తయుగా చెప్పుదురని

మా దృఢ నమ్మకము.

సూరమల్ లల్లుభాయి అండు కో,

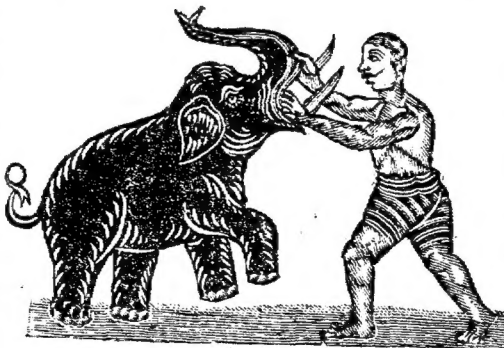
సీమకమలముల దిగుమతి దారులు,

113, ఆదియప్పనాయకర్, వీధి, (కొత్తవాల్ చావడి సమీపం)

ఒకే ధర

మదరాసు.

లిలావినోద పురుష గంభీర జీవనంద ధాతువు ప్రి లే హ్యము

ఈ దివ్యవధము స్వర్ణం, ముత్యము, పవడ
ము, కారూబ, శిలాజిత్తు, కల్పనము, జింకొమ్మ,
వెండి, గవ్వలు, అబ్రకము మొదలగు విలువగల
నిర్దోషములైన వస్తువులను దివ్యమైన వనమూలిక
లచే భస్మముచేసి, శాస్త్రోక్తముగా పాళ్లుచేర్చి
తయారు చేయబడినది.

ఇది వస్త్రము, తెల్లకవ్వము, గ్రంధి, మేనాపుండ్లు,
దివాలపేటగలందు క్రణములు, మేనాపణములు, వీటిని

కుదుర్చుటయే గాక ధాతువృద్ధిని కలిగించును.

బాల్యములందు నీతిబాహ్యములగు శిష్టవలనను, యితర దుష్టచేష్టవలనను గలిగిన బలహీనత, వెగరోగము,
చిట్టభిరంగి, మొదలగు దుష్టశ్రీ సంబంధమైన వ్యాధులను తక్షణ కుదుర్చుటయే గాక శుద్ధకర్మమున హెచ్చించు, దే
వామునకు బలమును, ముఖమున కాంతిని యిచ్చును.

దీనిని నేలించి ఫలమును పొందిన సేతుకతి మహారాజుగారు తమకు 21 ముద్రముల బలము గలిగినదనియు,
ఎంత కష్టమైనదిని నైవేది ఆవలిల చేయుచున్నారనియు మాకు యోగ్యతపూరిత నిధియున్నాను.

దీనిని బట్టి ఈ దివ్యవధము భూలోకావ్యుతిమయే చెప్పవలసింది. 20 కులములు గల డబ్బీ 1 కే ధర మా. 5-0-0
వి. పి. ఖర్చు 0-8-0. 2 బుడ్లు ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి వి. పి. ఖర్చులేవు.

గుహ ఆయుర్వేద ఆశ్రమము, తపాలా పెట్టె నెంబరు 1268, మదరాసు.

మా కాతా దారులకు

తృప్తిని కలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము

శ్రీలు, బిడ్డలు ధరించు కంఠహారములు పురుషులు
చేతిందు ధరించు గొలుసులు, గడియారము తో ధరించు
గొలుసులు, మొదలగు వాటికి కావలసిన పెండెంటులు,
సాదారకములోను, పోకరుపని చేసినవి, ప్రతిములుగలవి
మావద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

సీమవెండికి, సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును.

ధర రూ. 5-0-0,

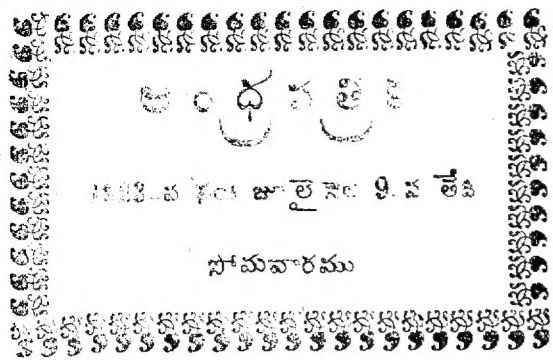
1 1/2-2 సకలములో తయారగును. మంజూరి మార్గము, రూ. 10-0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైవాబాదుగోడ్డు, మద్రాసు

1842

(5)

పార్లమెంటు సభ : ఉప్పు పన్ను

— 100 —

జూన్ 14 వ తేదిన, ఉప్పు పన్నును పరిశీలించే సందర్భము రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారచర్యము నిరసించుచు, లేజరు సభ్యులగు ప్రెవియర్ గారు ప్రతిపాదనగా వించిరి. అప్పుడు చర్చ కొనసాగకుండ, వేరుకార్యముల నడుగ బెట్టి యాటంకపరచిరి. అంతటిలో చర్చ నిలిచిపోయెను. ఇట్టి ఫలితము గలిగినందులకు కలుషారు చింతించిరి. కాని చర్చ సంపూర్ణముగ జరిగినను పార్లమెంటు సభ వారెటుల నిర్ణయించెనో మొన్నటిసభలో దెలిసినట్లు. ఇంకను పార్లమెంటు సభపై యాశ గలవారిని జూచిన జాతిగలుగును. ఈవారమందిన లండను కవిత్రకలలో, పార్లమెంటు సభలో జరిగిన ముచ్చటల వివరములు గనపించును. ప్రభుత్వమువారు అత్యంత కష్ట కాలము ప్రాప్తించినదిప్పు, రిజర్వ్ అధికారములను ప్రయోగించుట అవివేకమనియు, శాసనసభవారి నిర్ణయములను పోనాడట కటులగా వించుట దోషమనియు, ప్రెవియర్ గారు ఖండితముగ బలికిరి. పర్లిమెంటు అధికారమును ఇప్పుడత్యంతబలముగ సమర్థించెడి హెయిలీగారు వెనక నేమని చెప్పిరి? “మేము ఖర్చుకెట్టునెడల, మీ యుత్తరువు ననుసరించెదము. మేము పన్నులను విధించునెడల మీవోట మా కాభారము” అని శాసనసభవారి ఎదుట బలికిన హెయిలీగారు నేడు పర్లిమెంటును ప్రయోగించి పన్నులను విధించుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. పర్లిమెంటును ప్రయోగించునని ఎవరు చెప్పిరిని యడుగుచున్నారు. ఏరుదాటిన పిమ్మట తెప్పలేగుల బెట్టుమను సామ్యమున, శాసన సభలో పనిదీరవపిమ్మట ఎటులబలికినను యిబ్బంది లేకుండ! ఇది రాజనీతి. ప్రెవియర్ గారు నడివి నటుల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పర్లిమెంట్ బక ఆచారముగచున్నది. సదాచారములు అలవికలు నర్హము. గాని, చెడు ఆచారములు అవలీలగు నవికలు.

చివరకు గారు, సదాచారములు నా కొనుకని యు, సంస్కరణ శాసనము అభివృద్ధి గాంచుననియు భావించి యుండెను. అట్టి యాశ యడయాశ యయ్యెను సంస్కరణ శాసనమును సంకుచితము గావించెడి దురాచారములకు మాత్రము కొడవయండదు. ఈ కారణముచే అన్ని పక్షములవారును క్రొత్త శాసనమును కొరకలేవును. ప్రాతినిధ్య శక్తి మెరియొకరూపము దాల్చెనని ప్రెవియర్ గారు గ్రహించిరి. హైందవ శాసనసభ దీపేంగు సంఘము క్రొత్త పరిణామమునున్నది. అధికారమూ పూజ్యము. నలుకుబడి నున్న. ఇట్టి సభ నటుల యపయోగించినను నృథాశ్రమదప్ప వేరేదియు గలుగజోదు. విటరుటనుగారి ప్రసంగము ఎప్పుటివలె దీర్ఘమై, నిస్సారమై, నిరంకుశోపేక్షమై, యొప్పుచున్నది. వీరు తమ మామూలు కష్టను బుద్ధికుశల తమ కనుబడిచిరి. పర్లిమెంటు అధికారము, అత్యవసర అధికారమని, విటరుటనుగారు సమర్థించిరి. ఇందుకు జాయింట్ కమిటీవారు దెలిపిన యీక్రంది పాక్షముల నుదాహరించిరి. “గవర్నరుజనరలు

గారికి గల యీ యధికారము నిజమయినదనియు, అపసరమగునపుడెల్ల యపయోగించబడుననియు మొదటినుండియు గ్రహించుట ముఖ్యము.” జాయింట్ కమిటీ రిపోర్టునందలి యీవాక్యములను మేమును కలుమారు చదివితమి. సంస్కరణములను సమ్యక్ కొనినవారు యీవాక్యముల నెటుల గవనింపకుంరా యని ఆశ్చర్యపడి యుంటమి. సంస్కరణములు లభించిన వను మురిపెను మీద, అందలి సరివాద్దులను మితవాదాలు గమనింపక, పగలే కలగనుచుండిరి. వీరెంత బేలు? చీమదూరు సంత సందుచిక్కిన, దాని నుపయోగించకుండ హైందవ అధికార వర్ణమువారు విడిచిపెట్టుట ఎన్నడయినను జరిగెనా? విటర్ మాన్లే సంస్కరణములను ధ్వంసమొనర్చినది వీరుగారా? ఇట్టివారు మాటలు పుట్ట. సంస్కరణముల కట్ల మాత్రము జోదార్పముతో బ్రవర్తించెదరని మితవాదు లెటుల దలచిరో దెలియదు. వీరి ప్రాస్పెక్టివ్ యొక్క ఫలితమును దేశమిపు డనుభవించుచున్నది.

పర్లిమెంటు అధికారమును “అసాధారణ మని గాని నిరంకుశమనిగాని” చేరిడుటకు విటరుటను గారెంతమాత్ర మంగీకరించుటలేదు. చక్కని పర్లిమెంటు అధికారమును కన్నుల నద్దకొనవలయునని, విటరుటనుగారి యద్వేషమై యుండవచ్చును. ఇకనుండియు పర్లిమెంటు అధికారము మామూలు అధికార మని గ్రహించి, మితవాదాలు లేనిపోని సణుగుడు గావించకుండట మంచిది. రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారి చర్య మరల వెనుకటిదికములను పునరుద్ధరించుచున్నదను విషయమును విటరుటనుగారు రంగీకరింపరు. రాజప్రతినిధిగారి కిట్టి యధికార ముండట ముఖ్యమనియే వీరు వాదించెదరు. రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారికి, అర్థిక సభ్యులగు బ్లాక్టుగారు తోడయినందులకు వీరెంతయు సంతసించుచున్నారు. ఉభయులును గలసి హిందూదేశము నట్టి స్థితిలోనికి దెచ్చి సంకులకు, ఇంగ్లండు గర్వపడవచ్చును. ఇట్టివారు కొంతకాల ముండుచో, సంస్కరణములు రూపు లేకుండ జోవచ్చును. ఉప్పుపన్నువలన, ఎవరికిని ఇబ్బంది గల గలేదని విటరుటనుగారి యద్వేషము. విటరుటనుగారికిగాని, రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారికిగాని, బ్లాక్టుగారికిగాని ఎట్టి యిబ్బంది గలిగి యుండదు. కాని ప్రజ లెట్టియిబ్బందిపడిరో, వీరికేమి దెలియును? హిందూదేశపు కార్మికునికి, రాబడి ఎంతో విటరుటనుగారు గ్రహించిన, ఇంత క్రూరముగ ప్రసంగించియుండరు. హిందూదేశీయుని రాబడిని, ఇతరదేశములవారి రాబడితో పోల్చుట ప్రమాదభూయిష్టము. ప్రజలకు ఉప్పు కడముఖ్య మను సంగతి వీరి కెవరికిని బోధపడి నటుల దోచదు.

ఉప్పుపన్నును హెచ్చుతేడకముందు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వివిధపక్షసభ్యులతో యోచించిరట. వివిధ సంఘములవారితో యోచించిరట. వీరందరును ఉప్పుపన్నును విధించుటయే సర్వోత్తమమని సలహా నిచ్చిరట. ఇటుల సలహానిచ్చిన చెద్ద లెవ్వరో, వారిపేర్లను బయటపెట్టిన బాగుండును. శాసనసభ్యులలో నిట్టివారు నున్నచో, వీరి నామములు చారిత్రమున శాశ్వతముగ నిలిచియుండును. వీరి కీర్తి దిగంతములవరకు వ్యాపించును. మాతృద్రోహము చేసిన వీరికి, అధికారులు పండి మాగధ స్రవముల గావించెదరు. పార్లమెంటు సభలో గాని, హైందవ శాసనసభలో గాని, సభ్యులవరయినను ప్రశ్నించి పేర్లను బహిరంగపరచిన దేశమునకు పహావకారము గావించినవారయ్యెదరు. ఒకవేళ ఇది యంతయు కల్లయగుచో, విటరుటనుగారు నిండు పార్లమెంటు సభలో

అసభ్యులను పలికినందులకు, కడుంగడు నిందాల్గులు. బాధ్యతగల యధికారులే యిటుల నుడువ సాహసించుచో, పార్లమెంటు సభాకీర్తి రూపు మాసిపోవును. ఇందలి నిజమును గ్రహించి దానిని బయల్పరుచుట సత్యప్రియులధర్మ మగును. గాంధీ యద్యమము చనిపోయె నని విటరుటనుగారు కలికి సంతసించుటయంగు వింత లేదు. తమ తాజే దారులకే క్రివలన, ఇట్టి యద్యమము అణగిపోయె నని చెప్పుకొనుటవలన, వీరికి కొంత మనశ్శాంతి గుమరవచ్చును. కాని నాగపురమునం దీ యద్యమము మరియొకరూపమున నవతరించె నను వార్త వివరపుడు, విటరుటనుగారు రెంత దిగులుజెందిరో తెలియదు. ఇందుకేమని సమాధానము చెప్పెదరో తెలియదు. నిరాకరణోద్యమము చనిపోవుననుట కల్ల. ఈ యద్యమము జనించుటకు గల కారణములు తొలగిపోవువరకు, ఉద్యమము విజృంభించుచుండును గాని తరిగిపోవ నేరదు. తాత్కాలిక షీణత ఉద్యమాభివృద్ధి నడ్డగింపజాలదు. పార్లమెంటు సభవారు గూడ నిట్టి పొరబాటుల గావించిన కొలదిని, ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాస మధికమగును. స్వయంకీర్తిపై నమ్మకము విస్తరించును. స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుచుండును.

నిరాకరణపక్షమువారు శాసనసభలలో బ్రవేశించుట విటరుటనుగారి కిష్టమే. ఈ మూలమున నయినను కొందరు తమద్వృద్ధసంకల్పమును కొల్పోయెదరని, విటరుటనుగారికి నమ్మకము గలదు. విటరుటనుగారి యభిప్రాయము నిట పొందవలెదము. “ఇంతవరకును సహాయనిరాకరణవలంబుగ నున్నవారు, శాసనసభలలోనికి బ్రవేశించుట విటరుటనుగారికి అయిష్టముగాదు. అతివాదు లొకమారు శాసనసభలలోనికి జొచ్చిన పిమ్మట, వారి అతివాదము సడలిపోవునని విటరుటనుగారి యద్వేషము. ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుటకు వీరిలో కొందరుకు వెనుకటి అయిష్టత దగ్గి పోవచ్చును.” విటరుటనుగారి యద్వేషము ప్రకారము ఒక్కమారు చేచను వలలోనికి లాగిన పిమ్మట, దానిమదమును నెమ్మదిగ నణగగొట్టవచ్చును. ఎంతటిదృఢవ్రతు డయినను శాసనసభలలో నొకమారు ప్రవేశించిన పిమ్మట, సహకారమువంకకు అతనిమనస్సు మరలకమానదు. సహాయనిరాకరణవలంబులను శాసనసభలకు వెలుపలనున్నపుడు జూచినంతభయముతో, లోనికిజోయి పిమ్మట అధికారులు తిలకింపరు. అధికారులు పన్నినవలలోనికి బ్రవేశించిన పిమ్మట, నిరాకరణపక్షమువారినిజూచిన వీరికి చురుకైన యగును. విటరుటనుగారి యభిప్రాయముబట్టి, శాసనసభా ప్రవేశమువలన గలిగెడి నష్టములను కనగొనుట సులభము. ఫిషరుగారు రీడింగ్ ప్రభుత్వ గారచర్యము సమర్థించుట చిత్రము. సంయుక్త రాష్ట్రములకు గవర్నరుగ నున్న సర్. జార్ మాన్లేగారు, 100 కి 75 మంది ఉప్పుపన్నుగూర్చి ఎట్టియభిప్రాయ మొసగలేదనియు, ప్రతికూల ప్రచారమునకు ఏ కొలదిమంది విద్యార్థులలో కారకులనియు నుడిచిరి. ప్రజాసామాన్యసంగతుల మని చేరుపెట్టుకొనెడి అంగ్లో హైస్కూలులో మాన్లేగారుకరు. వీరికి ప్రజాసామాన్యభిప్రాయము ప్రపంచములోనే భాగము సంకున్నను నిమిషములో దెలిసిపోవును. వీరు అవులిం చిన ప్రేగులు లెక్క పెట్టుతరగతిలో జేరినవారుగాబోలు! ఇటుల మరి కొంతకాలము మెలగుచో, ఐరొండును కోల్పోయి నటులనే హిందూదేశమునుగూడ కోల్పోవవలసి వచ్చునని, కలనల్ వెడ్డిపుడ్డుగారు మండలించిరి. కాని, వెడ్డిపుడ్డుగారు తమ యభిప్రాయమును సాంధ్ర

మగ దెలువకముందే, పార్లమెంటు పథ వారు
వేరొకవిషయమును చర్చించుకొనిరి. హిందూ
దేశవ్యవహారము, అంతరికాని విషయముగది
పార్లమెంటు సభవంక కీక దృష్టిని మరలించుకొనుడు.
శాసనసభావ్యామోహమును విడనాడుడు. స్వత
క్తిపై దృష్టి నిగుడించి, నిర్మాణమునకు బూనుడు.
వలదనినను, స్వరాజ్యఫలము అచిరకాలములో
చేజక్కమానదు. హిందూదేశ మోక్షమునకు
వేరొకమార్గము గనపించదు.

లాలా లజపతిరాయ ప్రార్థనము

నేటిదినము అనేకమిహుల కర్మలము,
లాలా లజపతిరాయగారికి ఆరోగ్యము గలుగుకాక
యని భారతీయులు వరకేళ్ళు నారాధించెదరు.
పరమేశ్వరుడు క్రజలమొల నాలకించి లజపతి
రాయగారిని స్వస్థదేహుల గవించునని నమ్మెదము.
లజపతిరాయగారు 18 వ వయస్సు నాటినుండియు
దేశమ అసేవలో నిమగ్నయై యుండిరి. ఆర్యసామా
జకుడుగ నుండి, లజపతిరాయ నిరుపమానముగ
సాక్షిసేవ గవించెను. తన కష్టాల్లిద్రవ్యము
నుండి మూడువతులు ద్రవ్యమును క్రజలకై
వెచ్చించుచుండెను. అట్టి సేవాపరాయణుని,
పంజాబుక్రభుత్వమువారు రంగూననకు క్రవాస
మంపింపుడు, విచారపడనివారు లేరు. లజపతి
రాయ అమెరికాక్రవాసమునకు వెడలిసేమిట్ట,
పంజాబు కడుచున్నకష్టములు అతనిహృదయము
నదహింపజేయుచుండెను. ఓద్యయగుచిరకర్మలు
అతనిరోషమును క్రజ్యలించజేసెను. ప్రపంచమున
కంతకును భారతీయులనుభవించెడి బాధల నెరి
గించుటకు, లజపతిరాయ ఫలిపెనకృషి వర్తనాతీత
ము. కాని, ఏదేశమునం దెంతమొరిదినను ప్రయో
జనము లేదనియు, హిందూదేశము తనమోక్షమును
తానే సాధించుకొనవలయుననియు, లజపతిరాయ
గారు గ్రహించిరి. క్రవంచములయు దిరిగినను,
గాంధివంటి మహానభావుడు తనకు గనపించలేదని,
లజపతిరాయ దెలిసెను. గాంధీయపదేశము లజ
పతిరాయ హృదయమున నాటకొనెను. మొట్ట
మొదలు కొంతసందేహ ముదయించినను తుట్ట
తుదకు లజపతిరాయ గాంధీ అనుచరు డయ్యెను.
శాసనసభల బహిష్కారమును లజపతిరాయ
బోధించెను. అట్టి దేశభక్తుని చిరకాలము స్వేచ్ఛగ
నుండినెత్తురా? వారిపై శివవిధించిరి. జబ్బుజసి
నను, వారిశిక్షను అధికారులు రద్దుజేయరయిరి.
పార్లమెంటుసభలోనడిగిన క్రశ్నలు అధికారుల నే
మాత్రము కిడలించకబోయెను. మీజుమిక్కిలి
పండిత మదనమోహన మాలవ్యావంటి సదియ
హృదయడు లజపతిరాయని బాడబోవగ, జయిలు
అధికారులు అవమానకరములగు వర్తనలను విధిం
చిరి. అందుచే ఆక్రయల్నిము విరమింపబడెను.
లజపతిరాయవంటి సుక్రసిద్ధతపస్యుల కష్టములు,
స్వరాజ్యసిద్ధిని చేకవకు చేసేమానవు. నిజక్రతిభ
గలనాయకుల కీకాలమున హిందూదేశమున
స్థానములేదు. కారాగృహమే దేశభక్తులకు నిల
యము. అక్కడనే నిజస్వాతంత్ర్యము గలదు. నేటి
దినమున పాంచాభిభామియే గాక భారతవర్షమం
తయు ప్రార్థన ఫలపును. క్రజల ప్రార్థనలు ఎట్టి
బంధములనయినను త్రెంపివేయగలవు. కర్మభూమి
యగు సీదేశమున, అధ్యాత్మికసాధనాశ్మవ్యము
గూర్చి, ఇనుమంతయు సందియము లేదు. ఇట్టి
సాధనశత్రువులను మిత్రులనుగూడ కనిక్రభూతుల
గావించి, ధర్మరాజ్యస్థాపనమునకు తోడ్పడును.

స్వరాజ్యపక్ష పక్షాదుము
బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షమున కధ్యక్షుడుగ కే.
నటరాజుగారును, ఉపాధ్యక్షుడుగ జయకరు
గారును, కార్యదర్శులును, మొత్తముమీద 11
మంది కభ్యులు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వమునకు
రాజీనామా నిచ్చినట్లు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి.
చిత్రరంజన సుగార్ రాజీనామాల సంకీర్ణించిరి
ఇందు అశ్చర్యవేషియు లేదు. నటరాజును, జయ
కరు క్రభ్యులు నిస్సా సీపు సహకారము నవలం
బించువారు. అంతేయగాని, మండికిని చెడ్డకును
నిరోధము గవించట, వారి కెంతమాత్ర విష్టము
లేదు. శాసనసభలలో గూడ సహాయ నిరాకరణము
గవించదలచుచో, మండిని చెడ్డకు నిరోధింపక
తప్పదు. ఈ సంగతిని చెన్నరాజధానిలో గూడ
కలుపురు గ్రహించక, స్వరాజ్యపక్షముద్వారా
శాసనసభలో జేసిన చాలునని భావించుచున్నారు.
నియమము నెకదానిని ఎవట నుంచిన, దాని
నన సరిచట సులభముగాదు. మితవాదలకన్నను
జ్యోతుకక్షును వారి కన్నను, స్వరాజ్యపక్షము వా
రెక్కడలాభములను సంపాదించెడి రను నాశతో
నండువారే, మొదటనే దుర్భ్రమ దొలగించట
మంచిది. స్వరాజ్యపక్షమువారు కాన్సల్ల నుచయో
గించి, క్రజాక్షేమమును వెంపొందింప బూనుకొన
లేదు. వీరు శాసనసభలను ధ్వంసమొనర్చుటకు
బోవుచున్నపుడు, వానివలన నెట్టి లాభములున్నను
పాటించరు. స్వల్పలాభములు కావలయుననుచో,
స్వరాజ్యపక్షమున కేరి లాభముండదు. స్వరాజ్య
పక్షము, శాసనసభలను ధ్వంసముచేసి స్వరాజ్య
మును సంపాదించు తలవెట్టును. ఇంత సాహసమున
కంగీకరింకొనవారు. మొదటనే నా పక్షమునుండి
లేదెబ్బపుట యుక్తము. నటరాజును జయకరు
గార్లు, వ్యవహారము మదురకముందే త్వరలో
మేల్కొనిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు సహకార
వాదులను తమలో కేర్చుకొనమనియు, కేవల
విధ్వంసవాదులే తమలోకేర కర్వులనియు బహి
రంగముగచాటి, నికరమయిన వారినే సభ్యులుగ
కేర్చుకొనుట సంభావ్యము. ఆ పిమ్మట, నొకరితో
నొకరు తగవులాడిలాభమండదు.

నాభాసాటియాలా తిగాదా

ఈతిగాదాకు కారణముల్యేయో తెలియవు.
కాని నాభాసంస్థానమువారు పాటియాలా సంస్థాన
క్రజలను బాధివెట్టినట్లు, క్రభుత్వకటనము
దెలుపుచున్నది. ఇంతమాత్రముచే నాభాసంస్థానా
ధీశుని పదభ్రష్టుని గవించవలెనని యవసర మేమి
గలిగినో తెలియదు. ఇదియాక్రభుత్వమువారి
సంస్థానమును స్వాధీనపరుచుకొనుటయు, మహా
రాజుగారు నాలుగేండ్ల కు మారుని కి రాజ్య
మిచ్చివై చి రాజ్యమునకు వెలుపల
నుండుటయు, అ సాధారణ చర్యలవలె గను
పించుచున్నది. కంపెనీవరిపాలనమునకు పిమ్మట,
ఇంతటి దారుణవార్త వివశించియుండలేదు. నాభా
క్రజలయభిప్రాయము దీసికొనబడెనా? వారితో
నెవ్వరయినను యోచించిరా? ఇందలి సత్యముం
తయు బయల్పడువరకు, క్రజలు మిగుల ఆతురము
గన బలచెదరు. అన్నివిషయములుండువలె సంస్థా
నాధీశులతోగల సంబంధమునందగూడ అధికా
రులు క్రొత్త మార్గము ద్రొక్కుచున్నారేమో
తెలియదు.

భారతీయులు: ఉన్నతోద్యోగములు

మద్రాసు పొస్టుమెనుకాన్సలెన్సన కధ్యక్షత
నహించిన భా. బ. మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబు
బహుదూరుగారు, తమ ప్రారంభోపన్యాసమునందు,

ఉన్నతోద్యోగములను భారతీయుల కీయవలయు
నను సూచనకు ప్రతికూలభావమును సూచించిరి.
అందలకింకను లదునామ రాలేదని, ఈ శాసనసభ్యుని
యభిప్రాయము. మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహేబు
గారు, జస్తిసుకక్షమములలో పేరెన్నిక గాంచిన
వారు. భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చుట
కయినను సమయము రాలేదని, వీరిసమ్మతము. ఇక
స్వ్వరిపాలనమునకు సమయ మురుదెంచ నప్పటికి,
ఎన్నియగమలు కట్టునో గది!

రాజీయ నిర్బంధితుల విడుదల

గాంధీ అలీనాదరులు మొదలగు రాజకీయ
నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని కోరుచు
డిమోక్రటిక్కు పక్షమువారు కొందరొక తీర్మాన
మును హైందవశాసనసభకు పంపిరి. ఇప్పటికి,
సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు మేల్కొనిరి. ఇట్టితీర్మాన
మున కేమి ఫలితముండనో దెలుప నక్కరలేదు
శుష్కతీర్మానములను ప్రవేశపెట్టిన లాభములేదు.
తీర్మానమును క్రభుత్వమువారు కొనసాగించనిచో,
ఈ సభ్యులు త సనసభలను బహిష్కరించెదరా?
అతిమంత్రిము కష్టమునకయినను, బిర్వలేసభ్యుల
వాక్యములకు విలువ ఏముండను?

భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ

నాగపూరులో 8 వ తేదీని జరిగినది
భారత కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘసభ యీ నెల 8 క తేదీ
కథ్యాపూర్వము నాగపూరులో దాక్రు ఆస్పరీగారి ఆస్థిత
క్రింది జరిగెది. బొంబాయి సమాధాన తీర్మానమున నాగపూ
రు సత్వ్యాగరామును గూర్చి ఆలోచించుట కీసభ జరపబడెను.
అని అధ్యక్షుడు వెలిపెను. “బొంబాయిలో మేనెల 28 క తేదీని
జరిగినసభలో అధ్యక్షుకోపపాదనము కేవల సమవధిపకత్తుల్య
మేదానగా క్రాంతమున తూర్పుండెను” అని నాగపూరు
వాసిగారు మలల నాగపూరు స్థాయిసంఘసభలో నుడివిరి. ఈ
అక్షేపణ అనుచులమని దానిగానెడివరి నాగుగా రానివయము
సభ్యుడు అలవెట్టు అసంబద్ధమున అక్రమమున కూడనగునని
అధ్యక్షుడు నుడిపెను.

పండిత మాలవ్యా గారు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు ఆతురకరముండి
నాగపూరు లింకలునలేదు. అందువలన వారు పంపినరెలివార్తను
స్థాయిసంఘసభలో చదివిరి. “నేను రాజాలనందులకు
చింతించున్నాను. బొంబాయిలో గామోదించబడిన సమాధ్యా
తీర్మానము నిస్త్యస్తము చేయవలదని కోరెదను. శాసనసభలకు
కర్తనూడిదని కలంచువాని నే నాక్షేపించువాడ గానుగాని
“క్రొత్తకీనీతో కడులకవారు చెప్పుచుండి శాసనసభలకు
కర్తు కుట్యవరకు. త్వరలో స్వరాజ్యమును నెలకొలుపుటకు
కొనసాగిల నెట్లు. యోగిండుకొన దీక్షనను విషయమును
వారిదిరు నాలోచించి ఆరితిగా శాసనసభల నుపయోగించదగు
ని నేనును మరొకెదు సభిప్రాయ పడుచుంటిమి గాన వారు
మా అభిప్రాయములనుగూడ నాక్షేపింపరాదని నిర్ణయించెదను”
అని మాలవ్యాగారు లెతెనెవరి.

నాగుగారి తీర్మానము వీగిపోయినది

“గియలో నామోదించబడిన తీర్మానమునకు భిన్నముగా
బొంబాయిలో తీర్మానించబడిన గాన నాతీర్మాన మక్రమము
గాన దానిని కద్దుకరుచున్నాను” అను తీర్మానమును వారి
దియూల నాగుగా యపాదింపిరి. ఓటలు పుచ్చుకొనగా అను
కూకరురిమందియ, క్రతికూరురు కిరిమందియు తేరిరి. 19 మం
ది హెచ్చుగానుండుచే నాతీర్మానము వీగిపోయినది. పిమ్మట
స్థాయిసంఘసభ్యులు సత్వ్యాగరామును చూడబోయిరి. వారు
వెళ్లినకి సత్వ్యాగరాముల అరెస్టు జరిగిపోయినది. (ఆ. తె)

స్వరాజ్యపక్ష ప్రముఖుల రాజీనామాలు

7-8 తేదీని ఉదయమున నాగపూరులో స్వరాజ్య పక్ష
ముఖులను దేశబంధు దాసుగారును కలసి కొన్నివిషయముల
నాలోచించిరి. అనంతలో భిన్నాభిప్రాయములు గలుగుటవలన
బొంబాయి స్వరాజ్యసంఘము అధ్యక్షుడు నటరాజును, ఉపా
ధ్యక్షుడు జయకరుగార్లును, కార్యదర్శులును మరకొందరును
మొత్తము 11 మంది రాజీనామాల నిచ్చిరి. వీరికిని తక్కినవారి
కిని సిద్ధాంతము ఎందును పద్ధతులలోను తీవ్రతగు భిన్నాభిప్రాయ
ము కలిగినది. భిన్నాభిప్రాయము కలిగినపుడు నిశ్చయ వారికి
నియుని లోచిన కద్దరిని కళహితార్థము పనిచేయుటయే సము
చితమని దాసుగారు నుడివిరి.

మీనేజరు, ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మిసి, లిమిటెడ్
185, హైలూ రోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్రానుగారి మతోపన్యాసము

ఇది క్రైస్తవమతముగాదు

క్రైస్తవమతమున బహిష్కరింపబడుట

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారి పిల్లల యువకులు... గంటలకు, మద్రాసు జే మమనసు...

వైవాళ్యమును నడిపిని యేకక్రస్తు అనియ... జన్మించెను. కాశ్యభిమానమును నిర్మూలించి...

వర్ణభేదములు

కాని ఈకాలమున చాలనికామున భీకరమునగుచు... యములు బయలుదేరుచున్నవి. పాశ్చాత్యదేశములందు...

క్రైస్తునూన వెళ్లగొట్టుటయు

ఇట్టి విధానమే ఆఫ్రికానందుండినది... సాగింపబడుచున్నది 1918 లో నేను దేర్బనుందున్న...

కర్ణకన్న తుది ఆననమునైన గూర్చుకుంటు మూతమే... అత దనునదియ బడెనువాడు. తెలుఁజునందలి వారిట్లు...

ఇది క్రైస్తవమతము గాదు

అట్టి విషయముల నెన్నిటికో మిగులదెలుపవలెను. ఇట్టిభా... వముల నిరసించుటకు తగిన తీవ్రములగుపడచుల నున్నయో...

భారతదేశమున కులభేదములు నిరసించబడినవి. కర్ణా... థిశ్యులను సోమంతు నీభేదములు నిరసించబడుట వ్యా...

కెన్యాసమస్య

నేను క్షల్పకాలమునకు పూర్వమే లండనునుండి... వచ్చితిని. ఆ చచ్చట, వారి ముల తర...

ఇచ్చట వెలుపగలను. ఇది కర్ణభేదమస్య. 1919 సం|| లో... కెన్యా కారనవర్తయందు లిఖనం యూరపీయనులలో...

రాజకీయ ఖైదీల విడుదల

శాసనసభలో తీర్మానము

"దుహత్యగాంధీ, వాజపేయి, మహమ్మదాల్, హాతలీ... గార్లుయన్ను రాజకీయ ఖైదీలను చెరసాల నుండి...

శాసన సభ్యుల కర్తవ్యము

సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలెను

టి. రంగారాజుగారి సలహా

టి. రంగారాజు గారు కరీము అహ్మద్ గృహమంత్రి... చేకూర్చు జని భారతశాసన సభయందు పాల్గొనటానికి...

ఒక ఆయిల్ ఎంజినును కొనుగట్టును... పరిశోధనానికి మృత్యువేదమును గురించి యోచింపును...

ప్రకటన

మదరాసు గవర్నమెంటు మ్యూజియములో గ్రాన్టు (ఒక నిరహ కండు) లోహపు వస్తువుల సము... వాయు మున్నది. ఇందులో చాలవరకు పాతలనుండి అప్పుడప్పుడు...

ఇ. పార్వతి, ఆర్. పార్వతి

ఆర్కింగు సూపరింటెండెంటు, గవర్నమెంటు మ్యూజియము, చెన్నపట్టణము.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం గొప్ప కార్యక్రమం 200 మంది
 శ్రమితులను నియమించి, వారిని పనిపరచి, వారిని
 1000 పాపల విరాళం చేసినది. సహాయక చర్యలు
 చేపట్టి.

తపాలావారి సంఘము

మూడవ సమావేశము

మూడవ మదరాసు రాజధాని తపాలావారిసమావేశము జరిగిన తేదీనవారము 7 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోవిందప్పనాయక వీధిలోని సౌందర్యహాలునందు సమావేశమయ్యెను. ఈ సభము నుమారు మూడుసంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడినది. ప్రారంభ దశయందు పోస్టులు కాపుకు సంబంధించినవారు కొందరు సంఘమును నడిపించుచుండిరి. కాని ఈమధ్య తపాలావారే కమిషనరులు జూనుకొనుచు స్వతంత్రముననే నాధారపడియున్నారు. తేదీనవారము సాయంత్రము సమావేశమునకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యులు గారు, ఇతర కార్యదర్శులును ఎల్లరును తపాలావారే, నుమారు 5 గంటల సందీయము హాజరై యున్నవారి వాయిద్యము జరుచుండెను. సరిగా 5-గంటలకు సభాధ్యక్షుడగు మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహద్రుగారు ఏలేంచిరి. వారిని ఆహ్వానసంఘము కమిషనరు కార్యదర్శులును, లెక్కసంఘాధ్యక్షుడును సమ్మోచించి యాండు వాద్యములు మ్రోగుచుండ లోక తీసికొనివచ్చిరి. సభకు నుమారు 100 మంది తపాలావారు వచ్చియుండిరి. సభాపేదీకై కొండక తపాలాకాపు ఉద్యోగములు కూర్చొనియుండిరి.

తమిళ, అంగ్లభాషలందు దైవపాఠము గావించుటతో సభ 5-30 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యులగారు తమ స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి. ఈ ఉపన్యాసము, ఇతర సభలయందువలె గాక, స్వభావముగా తమిళమున నుండుటచే ప్రేక్షకులను శ్రమింపజేయుచు గానగ విషయములను గ్రహింపజేసిరి. వారి యుపన్యాసమును బలముగా పోస్తుమెనట, రన్నురుల, ఇబ్బదులను, బాధ్యతలను తెలుపుచు, వారికి వచ్చేది స్వల్పజీతములను గుర్పించెను. పోస్తుమెనట ఇతర కాపులలోని వారికిని నెక్కరగంటలసేపు ఎడవేసి లేకుండ పనిజేయవలసి యుండును. ఎడయిన వాగు యనక ఎప్పుడును గంట ప్రకారము పనిజేయవలసియుండును. ఇట్లుండెను వారిజీతములు చాలతక్కువ. అదియునుగాక పోస్టులకాపు యింపిరియు కాపుయెనను, పోస్తుమెనటజీతములు ఒక్కొక్కరాష్ట్రమున దొక్కొక్కవిధముగ నుండుటకు కారణమేమో తెలియజేస్తూది. అన్ని రాష్ట్రములందును ఒకేవిధముగ జేయవలయు క్షణము నుండును. ఇంచితపుసంఘమువారు పోస్టులకాపులో కొన్ని మినహాయింపుల నూపించిట్లు తెలియజేస్తూది. ఏకాభియంతైన మినహాయింపుల సరము లేకున్న ఆకాపుయే పోస్తులకాపు. ఇంచితపుసంఘమువారి కిఫాయతుననుసరించి మినహాయింపులనే పోస్తుమెనటగంఠును కల్గించుచో, ఇప్పటికే ఎక్కువ పనిజేయుచున్న పోస్తుమెనటకంఠులను, నింక కల్గించుటకే వీలయిండు. పోస్తుమెనట యిబ్బందులనుగూర్చి టి. వి. శేషగిరి అయ్యరు గారివలె నాయకులు ప్రాంతకాపనసభ్యులు శ్రద్ధపుచ్చుకొనుచున్నారు. వారి కల్లెరును కృతజ్ఞత జూపవలసియున్నదని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు చరికెను.

తరువాత సమావేశమునకు రాకాలక సానుభూతిని తెలుపుచు కాకినాడ, తంజావూరు మున్నగు ప్రాంతములనుండి వచ్చిన తండ్రివాడలు చదువబడినది. ఈరెండువోట్లను పోస్తుమెనట కొందరు ఈసభకు ప్రతిఘటించి రాదలచిట్లును వారికి ఆయాపోస్తుమాన్యులు సేవలనుసంధు ప్రయోజనము నానుకొనినట్లును ఆ తంతివార్తలం దుండెను. రాష్ట్రీయసమావేశమును జరుపుచున్నందులకు సంతోషమును వెలుపుచు బొంబాయిరాజధాని తపాలాసంఘ కార్యదర్శి యొక నిడుపాటి యుత్తరమును (వాసెను. ఆఖిలభారత సమావేశమును జరిపవలెనని నూచనం బొంబాయిసంఘము వారు నమ్మితిని తెలిపిట్లు అయుత్తరము నందుండెను.

పిమ్మట మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూరు గారు మహాసభ కార్యక్రమ నిహితమున దని వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యులగారు (నుదిరగు) ఎస్. వరిదరాజులు నాయకుగారు (మదరాసు) జి. శేషప్పనాయకుగారు (తిరుచనాపల్లి) ఎస్. శేట్టస్వామినాయకుగారు (కోయంబూరు) ఎం. శృణ్ణస్వామి మొదలగువారు (ఎన్నూరు) కొరగా, ఉస్మాన్ సాహెబు గారు కరతాకర్షణము గావించబడుచుండ ఆధ్యక్షత వహించి, ప్రముఖులాలంకృతు లైరి.

అధ్యక్షుని యుపన్యాసములు

"ప్రభుత్వోద్యోగములలో నెల్ల మీరు ప్రభుత్వోద్యోగమున ఆశ్రయించియున్నాడు. ప్రభుత్వోద్యోగమున నేను

ను ఏదోయొక కారణమువలన ప్రజలు ప్రేమించును. కాని మిమ్ము అట్లుగాక అందరను ప్రేమించును. మీరు తెచ్చుకొన్నవస్తువులందును, కుభవాద్యులందును, ఆకుభవార్యులందును, గాములందుగాని పట్టణములందుగాని, కట్టెములందుగాని వార్యులందుగాని తపాలావారిని ప్రజలు సంతోషముతో నిరీక్షించును. అదియే ఆజ్ఞా తమైచివయము. నేను మొదటకెప్పుడు ప్రజలు మిమ్ము ప్రేమించును. మీరు ఇబ్బందులుగలిగినపుడు, మీకసంకృప్తియున్నపుడు ఈవిషయము మీకుసంకృప్తి గలిగింపగలదు. ఇదియొక నుగుణము మీరుభావించవచ్చును. మీరు విశేషముగ వ్యవహరించుచు, తక్కువజీతములను పుచ్చుకొనుచుండియు అందరకును తెలిసి విషయమే. మీపనులు మిక్కిలి బాధ్యతతో గూడినవి. ఒక్కొక్కసారి, వానివలన వ్యవహారసంబంధించినను, సంభవింపవచ్చును. మీకింకను ప్రోత్సాహ మొసగి మీకోర్కెలను నెరవేర్చుట అత్యవసరము. మీకోర్కెలను గ్రహించుటకు నెలవేర్చుట జేసికొనుట మీరు ఇట్టిధర్మకర్మములకు సంఘముల నెలకొల్పకొనినందులకు నాకు మిక్కిలి సంతోషముగ నున్నది. మిమ్ము మాచుచున్న లేని మీరెప్పుడైనా తలచి నిరుత్సాహపడవచ్చును. మీనిరుత్సాహమును రమ కవశాశముగ వైకొని వారి స్వలాభమునకు మిమ్ము ఉపయోగప నెంచే మహానీయులు ఎప్పుడును సంసిద్ధులై యుండును. మీరట్టివారిని దరిజేసికొనరాదు తెలియును. కాని సమ్మోకట్టులు విశేషముగా వ్యాపించెడి యీకాలమున ఆ మహానీయులెంత సదయవృద్ధియు లెనను, వారియుద్దేశ్యములను గ్రహించి దరిజేరనియక బాగ్యము నుండుట మంచిది. నేను మీకివయమై హెచ్చుకొనేవలసివచ్చినది. సామన్యముగ జీతములు పుచ్చుకొని నెరవేయు వారితో నెల్లపుడును సానుభూతి జూపువారిలో నేనొకడను. మదరాసు కార్పొరేషను సభ్యుడుగ ను మదరాసు ప్రెస్ ను, రిటెండి మెంటు కమిటీల సభ్యుడుగ నుండితిని. ఎప్పుడుగాని జీతముల విషయమునగాని ఆలవెన్సుల విషయముగాని నేను నాకేక్కిలది వారి సభివృద్ధి గావించుటకు ప్రయత్నించుచుంటిని. ఆసందర్భములలో నూడ ఆయా అధికారులు శ్రమక్రిందయోద్యోగుల కోర్కెలయెడ సానుభూతి గలిగియుండెడివారు. కాని ప్రభుత్వవతి తమన్న వాచేమిచేయగలరు? మీకోర్కెలను వెంటనే నెరవేర్చుకొని, అధికారులు మిమ్మును, మీకోర్కెలను నిరాకరించినది తక్షణమే యభిప్రాయపడరాదు. సానుభూతిలేదని తలంపవలదు. నికరతనతలేక పోవచ్చును. మీరు సక్రమమార్గముల మీకోర్కెలను నెరవేర్చుకొనుటకు తెలుపుకొనుచుండిన, మీకోర్కెలు గభవీర్యముగనుట నిశ్చయము.

ఈసందర్భమున ప్రజాభిప్రాయము నాందోళన గావించుచున్న మరీయోగవిషయమును గూర్చియు ఇచ్చట ముచ్చటించవలసింది. ఉద్యోగము లన్నిటిని భారతీయులవరకు చేసిన అన్ని కాపులలోని యవధములను తొలగించి కొంతమంది తలంచుచున్నట్లున్నది. అట్లుచేసినయెడల, నూర్చుని వేడిమివలన మంచు ఆదృశ్య మగునట్లు, ప్రస్తుతపుస్తము లన్నియు ఆదృశ్యములగునని కొందరు తలంతురు. చిన్ని యుద్యోగముల నీతిని బాగవరగుటకు యూరోపీయను లద్దపడుచున్నారని ఇందువలన నూహించుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. కాని యిదివట్టి భయమునదేయు లేనిభయము తక్కువ యుద్యోగములయెడ సానుభూతి జూపుచు, యూరోపీయనులను ఆవిముగ సానుభూతి జూపువారే భారతీయులు యూరోపీయనులకన్న తక్కువజీతమునకు వచ్చుటయు అందువలన ప్రజలకు లాభము గలుగుటయు నజమే. నాదేశీయులైన స్థానములలో నుభయము నుండవలెని నాదృశ్యపోయెను. కాని మనవారు కొరతలు, భారత నియామకమునకు గమయమింకను చాలదని నేను నిష్కపటముగా చెప్పుచున్నాను. బ్రిటిషువారిసహాయము లేనిచే, మిరింకను చాలకాలమువరకును మీ వ్యవహారములను మీరు నిర్వహించుకొనవలయు. మనకు విషయము గలుగదని నిశ్చయమైనపుడు, భారత నియామకమునకు తగినసమయ మేలేంచినపుడు, నేను మొట్టమొదట సంతోషించును. నేనిట్టి యభిప్రాయముల దెలిపినందులకు కొందరు నన్ను దూషించవచ్చును కాని నేనిక్కడకు ఇచ్చకములాడి మీ హృద్యములను బొంగుటకుగోరలేదు. నాతోచిన విధమున మీరు నలవనొనగుటకే గద్దెతిని కనుక నా నిజాభిప్రాయమును కప్పిపుచ్చుకొనుట వ్యాయము గాదని నేను తలంతును.

మిగిలిన బాధకరముగనుటకు మీరు కోరలే కోర్కెలు ఇంచుకొనియు వివరించుచు నవిగావు. మద్యముల ధర హెచ్చినది. రూపాయలవిలువ తగ్గినది. ఈవ్యవహారమున వెనుకటి జీతములతో జూపుకొనుట దుష్కరము. నేను వివరముల నన్నిటిని

మరీలింప గోరలేదు. ప్రభుత్వములేదని ప్రభుత్వమువారు మీతో సమాధానము చెప్పవచ్చును. కాని మీకోర్కెలను మీరు తగిన విధమున నర్పించుట గలదు. మీరు తప్పక ద్రవ్య కనకంబులను తీసికొని, వారు తప్పక ద్రవ్య కనకంబులను తీసికొని, మీసంఘమును ప్రభుత్వమువారిచే రిజిస్టరుచేయించుకొనవలెనని యు, మీ యేమనును అభివృద్ధిజేసికొనుటకై ఒకశ్రుతిగను స్థాపించవలె ననియు మీరు తలంచినట్లుల నేను వింటిని. ఈయుద్దేశ్యములుచుంచినచే. మీరు సక్రమవిధమున జేయుచున్నంతకాలము, ప్రభుత్వ ప్రతిఘటనలవలన మీరు లొంగవలసికాలము మీకు ప్రేమానా గలుగుచుండునని నేను మీకు నిశ్చయించి చెప్పగలను స్వార్థములను చేరజేరవలదు. ప్రభుత్వమువారు తమ సేవకుల కోర్కెలను నెరవేర్చుకొన్నప్పుడును పూనుకొనుచుండురు ఇది ఇంటియలో కాపు అయినను ఆయా రాష్ట్రములబట్టి జీతములలో భేదము గలదని నేను వింటిని. భేదమున కంతకును ఒకే విధముగ నెర్పవలదుటకు సమంజసము. ఇది స్థానిక ప్రభుత్వ సంబంధమైనదికాదు. భారత ప్రభుత్వమునకు తెలియవలదు మీరు నిరంతరము సక్రమపద్ధతుల నాందోళన గావించుచుండ వలెను. మీరు మీకోర్కెలు వెంటనే నెలవేర్చవలెనని యూహించుచుండురు - కాని అందోళన చేయుకొలది, చాలవరకు నెలవేర్చుచుండును. ఈప్రవాహము గలిగి, ధర్మచింతితో కృషినిజరిపితిరేని, విజయము గలుగుట నిశ్చయము - నేను మీకోసము సంతోషించియు."

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై 9-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు			
దసరాలు	బా 1-కి	రు 45.0-0	మొదలు 55.0-0 రులకు
బియ్యము	బస్తాలు	మొదలు.	రుకు.
కుసుమ	తెనాలి	బా 45 గలది	రు 11.0-0 12.8-0
నెల్లూరి	,, డిటా	,,	14.8-0 15.0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,,	14.0-0 15.8-0
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-కి	,, 8.8-0
నువ్వులు	,,	,,	22.0-0 26.0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1-కి 205	రు,	11.8-0 రు 12.0-0
నెనగలు	,, డిటా	,,	11.0-0 11.8-0
నెనలు	,, డిటా	,,	11.8-0 12.0-0
మినుములు	,, డిటా	,,	18.8-0 15.8-0
ఉలవలు	,, డిటా 164	,,	7.0-0 7.4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నువ్వులు	నూనె బా 1-కి	రు 150.0-0	155.0-0
నెయ్యి	మ 1-కి	,,	14.0-0 26.0-0
కొండాపురం	చేరు నెనగపప్పు బా 1కి	,,	55.0-0 60.0-0
యితర ప్రదేశము	,,	,,	58.0-0 58.0-0
చేరు నెనగనూనె	గానుగ బా 1-కి	రు 145	మి.నగనూనె 180
ఆముదము	నూనె బా 1-కి	రు	182.0-0
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపనుపు	బా 1-కి	రు 190.0-0	195.0-0
కూరపనుపు	,,	రు	170.0-0 175.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	బా 1-కి	రు 90.0-0	105.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు	మణుగు 1-కి	రు 40, 45
కాశవానీ	పాయకట్టు	,,	రు 60, 65
తెల్లము	బా 1-కి	రు 40.0-0	50.0-0
చింతపండు	బా 1-కి	రు 85.0-0	48.0-0
(5) ఇనుము			
జట్టాలు	రకం బా 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0
చదరం	,,	రు 85.0-0	88.0-0
రవుడు	,,	రు 87.0-0	40.0-0
(6) లోహములు			
మెడి	100 రులకు	రు	78.0-0, 80.8-0
బంగారము, కులము	1-కి	రు	24.8-0 25.0-0
గవరను	1-కి	రు	16.0-0
ఇత్తడి	బా 1-కి	రు	800.0-0 808.0-0
రాగి	డిటా	రు	860.0-0 865.0-0
అస్కా	చెక్కర బ 1-కి	రు	55.8-0 56.0-0
(7) తంగులు అలిజలైన			
అవు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	రు	180.0-0 185.0-0
చొట్టికెప్పుడు	20 డిక్రీలు	డిటా	
సింహంమార్కు	20 డిక్రీలు	డిటా	

३०३ ३०३

ఆహారము

తోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పీష్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతానది.
250-300 మూత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0
తైమారు ఎస్. ఎస్. జిర్ వైద్యశాలాధికారి హా. వెంకటాచల వండితులవారిచే తయారు చేయబడిన టాకా
మయూర కస్తూరమూత్రలను వాడించి అది కుద స్వతఃమూత్రాలచే తయారు చేయబడినవని తెలుప మిక్కిలి
సంతోషించెదను. వాటిని వాడుటవలన నోటికి చుచ్చి నువ్వు నువ్వును, విడువని కొమ్ముకడిగెడు, అల్లెరై,
వ్యాధ్రోగమును, కడుపుబొప్పి, గుంతుగ్గురములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు
కచ్చక వాడుట వుంచిరి.

[illegible]

507 యక్కడ నన్నట్టి జనలందఱు మీ కస్త్రా మాత్రము వాడి, అందువలన కలిగిన నుజుమును చూచి మిక్కిలి కృపియెడిరి
 కి బుద్ధుడు వలన సంపదతమ. ఎవ. రాజదండల పొరక్కనర్తకంబు గడ్డలూరసాష్టు కన్నులు జిల్పా. [594]
 రు. 2 లు బేషధములు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి వట్టాభిషేక క్యాలందరు ఇనాం.
 బ్రాంచి:— నెం 331, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు.
 సాశివ్యు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

Delightfully Refreshing.

For
Health
and
Beauty.

“ERASMIC”
SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

అంధజ్యోతిషాలయము

(1) జాతీయచక్రము (తొందలి) యొక్కవశలుగాని (2) పుష్టితయై, జనశాల భుజియలుగాని (3) జాతీయయొక్క జన్మ శాతము, ప్రస్తుతపువయస్సు, మాత శత్రుతము వార్యానము యందుగాని, ఈ మూటితో నేటియొ యొకటి మాత బంపియె డెల, జాతీయయొక్క రూపము స్వభావము, కేరీరాకోగ్యము, భవసంపాద, ఆయుర్దాయము, భౌగోళిక, సంతానము, విశేష సౌఖ్యము, శిష్యోగ్యము తీరవము మొదలగు 25 సంకతులు దా ఖిల్లా కొరకు వాసియు దుగా రు 1-4-10 లకు వి. పి. గా పం పెదెదులు క్షుప్రాసన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతీయని యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖిలవరకు, జన్మభోజ్ఞ బ్రతినిధిర ఫలవత్తు, అనగా, ముఖ్యదికీ, అంతర్గతఫలములు కల పూరా ఆకృత్య వేంకటాచార్యుని 'దైవజుడు'

జాతకము కాస్త్రసర్వతముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా
జాతకమునకు రు 10 లు, అనును. పూర్వాజాతకము వ్రాయించు
కొనువారు రు 20 లు, అడ్వాన్సు మందుగా పంపవలెను. అట్లు
పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభిరుచింతు. తయారుచేసి
దక్కిన రూపాయలు రు 20. మే. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము 3512

పెండ్రి మూడు 1 నెల రోజుల వరకు ముందు జరిగినట్లు
ఫలములు వారము, నెలవారీగా 12 నెల ఫలములు వికన
ముగా వ్రాయుటకు వి. పి. అర్జునరావు రు 1-4-0 లు తీసును.
దీనినే జననతత్వముగాని జన్మజానముగాని మూకుపరిచేయాలను.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ అధ్యక్షాగ్రంథములో జర్జనీ గారిది, యోగద్యుష్టి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇండ్రకాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యోగత్రయము, అమోలికావారి చిక్కిరింపు తమములు, విచిత్రవిదవైద్యము గలవు. ఇంతే గాక మనస్సుని మాయముచేయుట, మామిడికెట్టును పుట్టించుట, జీవముతోఁ గూడియుండుట, శరీరములేని శిలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనస్సుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును ద్యుతముగా మేజిక్ బుక్స్ అని స్వార్చితముగా యిచ్చుచున్నాము. వీని వెల రూ 4-0-0 లు. 2118
పి. జి. జనారదంశాయయ్య, బంగ్లా గుంటూరుజిల్లా.

219

దేహారోగ్యవిషయాభివృద్ధి
కేలుపు

కమలాస్తమి

పుస్తకమును కని, విని, చూచియుండురా
 లేదా,
 ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన తపాలువగైరా
 భిక్షులు లేకయే పంపెదము.

విశాసము:—
అతంతస్త్రిగ్రహ జ్యోతిషధారము
26 బాణ్య, మదరాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

మధ్యస్థానాలవలన, ఇతర కారణములవలన, లేని వ్యక్తి
వ్యవసాయ సౌకర్యాల బలముకలగజేయును ఈమూర్తి కామసౌమ్య
తెలియవారుండరు. విశేషించి వాయువ్యవర్షము లేదు. కే 1-1
గు 3-4.0 లు. సె. శీతపూర్వము - అన్ని సె. రోగములను అడ్డుత
ముగా వుదుర్చును. మిగిలి 1-1 1-8.0, కేటలానుకుచిర -

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మహాగ్రహముల చేగలుగు అపదలకు
అకృత నివారణి. య. 4-4-0

"NABAGRATHA-KANNA"

మహాగోపాలచే గూఢుల బాధలు, తొలగుట
కుదగినట్టి వ్యాధులు కుదురుట వ్యాజ్యములు జయమగు
ట, మంచిననుబొందరుట, బాహ్య, బిడ్డలతో సౌఖ్య
ముగానుండుట, మొదలగు సౌఖ్యములు గూఢును, బాధ
కమునకు తినుజేయును, అన్నియు లెలుపుట నగు గూ
ఢవదయును ఉపయోగించును,

8-3 ధర రూ. 11-4-0 6-3 ధర రూ. 19-2-0
12-3 ధర రూ. పూ. శుల్కం, 26-0-0

Prof. Pandit B. K. JYOTIRBHUSAN, F. T. S.
All-India Astrological & Astronomical Society,
370, Upper Chitpur Road, Calcutta.